

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 27.05.1998
COM(1998) 330 def.

98/0196 (SYN)

Voorstel voor een

BESLUIT VAN DE RAAD

tot vaststelling van de tweede fase van het communautaire actieprogramma
inzake beroepsopleiding Leonardo da Vinci

(door de Commissie ingediend)

TOELICHTING

I. INLEIDING

Met de indiening van haar drie voorstellen voor besluiten op het gebied van het onderwijs, de opleiding en de jeugd, die een verlenging en uitbreiding zijn van de huidige communautaire actieprogramma's die op 31 december 1999 aflopen, geeft de Commissie een concrete invulling van de strategische richtsnoeren die zij uiteengezet heeft in "Agenda 2000" en speciaal voor deze drie gebieden in haar mededeling van november 1997 "Voor een Europa van de kennis"¹. In dit laatste document heeft de Commissie al aangegeven wat de voornaamste dimensies en de hoofdlijnen moeten zijn van het optreden van de Gemeenschap met het oog op de geleidelijke totstandbrenging van een Europese onderwijsruimte, gericht op de ontwikkeling van kennis, de invulling van het burgerschap en het verbeteren van de arbeidsgeschiktheid door het verwerven van bekwaamheden. Centraal bij deze drie voorstellen staat het ondersteunen van een levenslang proces van onderwijs en opleiding.

Deze drie voorstellen geven gestalte aan de wens om een geïntegreerde benadering te volgen: zij zijn tezamen een uiting van het beleidsvoornemen om de nadruk te leggen op onderwijs en opleiding gedurende het hele leven in een Europese context die gekenmerkt wordt door de geleidelijke totstandkoming van een Europese onderwijsruimte, gericht op de ontwikkeling van kennis, de invulling van het burgerschap en het verbeteren van de arbeidsgeschiktheid door het opbouwen van bekwaamheden. De in elk voorstel opgenomen mogelijkheid tot gezamenlijke acties zal deze integratie ten goede komen. In een wereld die snel evolueert, met name onder invloed van technologische veranderingen en de informatiemaatschappij, wordt de grens tussen "onderwijs" en "opleiding" steeds vager, evenals het traditionele onderscheid tussen initiële opleiding en voortgezette opleiding en tussen "formeel" en "informeel" onderwijs.

Bij de uitvoering en het **beheer** is voor eenzelfde aanpak gekozen. Ook hier wordt, in vergelijking met de lopende programma's, gestreefd naar vereenvoudiging, concentratie en decentralisatie, waardoor een grotere transparantie wordt bereikt die de toegang van de gebruikers tot de programma's zal vergemakkelijken.

Bij de voorgestelde benadering zijn een aantal zaken in aanmerking genomen:

* **de al met de programma's behaalde resultaten:** alle lopende programma's zijn (evenals de daaraan voorafgaande programma's) uitgebreid geëvalueerd, en daaruit is naar voren gekomen wat voor effect de drie programma's op het beleid en de stelsels van de lidstaten op de betrokken gebieden gesorteerd hebben. Ook is daarbij de Europese meerwaarde van de in de verschillende programma's ondernomen acties gebleken, zowel ten aanzien van de mobiliteit voor de uiteenlopende doelgroepen op het gebied van onderwijs, opleiding en jeugd, als in het kader van transnationale samenwerkingspartnerschappen. Ook hebben de evaluaties de vinger gelegd op een aantal knelpunten, die in hoofdzaak gelegen waren in de complexiteit en de traagheid van de procedures; de nieuwe voorstellen trachten een en ander te verbeteren. In de hierna opgenomen tabel staat aangegeven waar en hoe de voorstellen dit streven naar concentratie, vereenvoudiging en transparantie trachten te realiseren.

¹ COM(97) 563 def.

* **complementariteit en samenhang** met de andere acties van de Gemeenschap op de drie gebieden in kwestie: dit geldt zowel voor het kennisbeleid – met name het vijfde kaderprogramma voor onderzoek en technologische ontwikkeling – als voor andere beleidssectoren zoals cultuur en audiovisueel beleid, de totstandbrenging van de interne markt, de informatiemaatschappij, het milieu, de consumentenbescherming, het MKB, en het sociaal, werkgelegenheids- en volksgezondheidsbeleid; op al deze terreinen moet deze samenhang en complementariteit gewaarborgd worden om de doeltreffendheid van de steunverlening en de toegevoegde waarde van het optreden van de Gemeenschap te vergroten.

Tegen deze achtergrond leggen de drie voorstellen, met name op het vlak van de beroepsopleiding, ook het accent op een nauwe, permanente afstemming op communautair niveau en in de lidstaten met het beleid van de structuurfondsen, in het bijzonder het Europees Sociaal Fonds. Onderwijs en opleiding dragen evenals de volledige uitoefening van het burgerschap bij tot de versterking van de economische en sociale samenhang.

* **de nieuwe context van de gecoördineerde werkgelegenheidsstrategie:** deze strategie, die door de buitengewone Europese Raad over werkgelegenheid van november 1997 is vastgesteld en de daaruit voortkomende werkgelegenheidsrichtsnoeren geven duidelijk aan dat formele en informele vormen van onderwijs en opleiding in de ruimste zin des woords een essentiële factor zijn voor de inzetbaarheid en aanpasbaarheid; zij kunnen de ontwikkeling van de ondernemingszin in hoge mate ondersteunen en zijn een hoeksteen voor de bevordering van gelijke kansen. De drie voorgestelde besluiten zijn van deze dimensie doortrokken – met name ten aanzien van de mogelijke bijdrage van de drie programma's (en in het bijzonder Leonardo da Vinci) aan de tenuitvoerlegging van de communautaire strategie voor het midden- en kleinbedrijf.

* **de openstelling van de programma's:** in aansluiting op de reeds tot stand gebrachte samenwerking met de EVA/EER-landen en met de geassocieerde landen van Midden- en Oost-Europa en Cyprus, die reeds heeft geresulteerd in aanzienlijke activiteiten en actieve deelname aan de lopende programma's, is in de drie voorstellen duidelijk aangegeven dat de communautaire actieprogramma's toegankelijk zijn voor de kandidaat-lidstaten die zich in de pre-toetredingsfase bevinden (artikel 10). De drie terreinen in kwestie vormen immers een solide, concrete basis voor dit uitbreidingsproces.

Eenzelfde aanpak wordt voorgesteld voor Turkije en Malta in het kader van hun associatie-overeenkomst.

* **het subsidiariteitsbeginsel en de Europese meerwaarde van communautaire actie:** de voor deze drie besluiten voorgestelde communautaire acties en maatregelen doen, overeenkomstig het Verdrag, geen afbreuk aan de bevoegdheden van de lidstaten. Het optreden van de Gemeenschap ondersteunt namelijk de in en door de lidstaten ontplooid acties en vult deze aan, en de voorgestelde uitvoerings- en beheersprocedures versterken de samenwerking ter zake en zorgen voor een grotere transparantie bij de uitvoering van de programma's. De Europese dimensie van de ontplooid acties, met name op het gebied van fysieke en virtuele mobiliteit en in de vorm van transnationale proefprojecten en Europese netwerken, alsmede de

ondersteuning van acties ter bevordering van de talenkennis. Te weten een verrijking van het onderwijs- en opleidingsgebeuren in de lidstaten.

I Uitstippelen van een kennisbeleid

A. Een prioritaire doelstelling

Zowel het Verdrag van Amsterdam als Agenda 2000 plaatsen resoluut het kennisbeleid in het middelpunt van de komende ontwikkelingen van de Europese Unie. "Het kennisbeleid (onderzoek, vernieuwing, onderwijs en opleiding) is dan ook van beslissend belang voor de toekomst van de Unie Evenals het onderzoek zijn ook onderwijs en opleiding essentieel, immateriële investeringen".

Zoals gezegd wordt in de Mededeling van de Commissie: "Voor een Europa van de kennis gaat het erom "het hoogst mogelijke kennisniveau na te streven door middel van ruime toegang tot onderwijs en door middel van de voortdurende vernieuwing en aanpassing van de kennis".

Voor het onderwijs en de opleiding gedurende het gehele leven en het beleid ten behoeve van de jeugd gelden drie dezelfde doelstellingen:

- a) bevorderen van de werkgelegenheid, overeenkomstig de besluiten van de Europese Raad van Luxemburg, door het ontwikkelen van de vaardigheden en kennis en de ondernemingscultuur die noodzakelijk zijn geworden door de ontwikkelingen van het werk en de organisatie daarvan;
- b) vergroten van het kennispotentieel, om de sociale en technische voorwaarden te scheppen voor de vernieuwing die een belangrijke troef betekent voor economische groei en verhoging van de levensstandaard;
- c) de burgers de mogelijkheid van een Europese ervaring te bieden die hun het gevoel zal geven bij Europa te horen en deel uit te maken van een gemeenschappelijke ruimte

B. Een gecoördineerde, vereenvoudigde benadering

De ingediende voorstellen houden zoveel mogelijk rekening met wat bereikt is door de programma's die thans aflopen, en wel in het bijzonder wat drie belangrijke aspecten betreft:

- a) een rechtsgrondslag: uitgewerkt voor deze programma's en deze acties, en onderbouwd door de ervaring, legt deze duidelijk vast wat de verantwoordelijkheden van de Gemeenschap zijn op dit terrein,
- b) een tenuitvoerlegging waarin voortdurend wordt gestreefd naar een hefboomwerking ten opzichte van het beleid van de lidstaten,
- c) een gemeenschappelijke kern van activiteiten die is opgebouwd uit zes maatregelen: fysieke en virtuele mobiliteit, belang van het vormen van netwerken, bevordering van talenkennis, steun voor vernieuwende projecten en produkten, betere kennis van systemen.

Dankzij de partnerschappen die op Europees niveau tot stand zijn gebracht, heeft het communautair optreden meer profiel gekregen doordat de kwaliteit is verbeterd en doordat op ruimere schaal mogelijkheden zijn geboden voor toegang tot kennis voor de Europese burgers. Onder meer gezien deze ervaringen zou momenteel twee derde van hen graag zien dat Europa een specifieke rol speelt ten aanzien van het onderwijs, de beroepsopleiding en de jeugd.

Verder zal de Commissie in het kader van de tenuitvoerlegging van deze drie programma's werkgroepen opzetten, bestaande uit personen van aanzien uit de verschillende betrokken kringen. Bij de samenstelling van die groepen zal de Commissie streven naar een evenwicht tussen vrouwen en mannen en zij zal de lidstaten ertoe stimuleren bij de samenstelling van de programmacomités hetzelfde te doen.

Gezien de verwachtingen van het grote publiek en de verschillende bij de programma's betrokken actoren heeft de Commissie besloten ze gecoördineerd te presenteren. Hierdoor wordt het mogelijk om vanaf 31 december 1999 beter te beantwoorden aan de belangrijkste doelstellingen van het communautaire beleid op het gebied van het onderwijs, de beroepsopleiding en jeugdzaken.

In haar Mededeling "Voor een Europa van de kennis" heeft de Commissie de voordelen aangetoond van het strak coördineren van de drie besluiten in een totale aanpak. Hiertoe heeft zij gebruik gemaakt van de opgedane ervaring, die op alle betrokken niveaus leert dat gezorgd moet worden voor gemeenschappelijke 'trajecten' en voor 'overstapmogelijkheden' die het ontstaan van een echte Europese onderwijsruimte bevorderen.

In de voorstellen die zijn ingediend om de doelstelling van leren en opleiding gedurende het gehele leven te verwezenlijken, wordt uitgegaan van een meer gecoördineerde aanpak, die op drie niveaus zichtbaar wordt:

- a) in de eerste plaats is de uitvoering van de drie programma's duidelijk gericht op de geleidelijke vorming van deze Europese onderwijsruimte als een open, dynamisch kader, waarin concreet uitdrukking wordt gegeven aan de doelstelling van leren en opleiding gedurende het gehele leven. Weliswaar heeft elk programma specifieke acties, afhankelijk van de nagestreefde doelen, maar deze acties worden ten uitvoer gelegd met gebruikmaking van een of meer van de onderstaande zes maatregelen:
- de **fysieke mobiliteit** van personen in opleiding en opleiders,
 - de verschillende vormen van **virtuele mobiliteit** en mogelijkheden voor het gebruik van de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën,
 - de ontwikkeling van **samenwerkingsnetwerken** op Europees niveau,
 - bevordering van **talenkennis en culturele vaardigheden**;
 - de bevordering van **innovatie** door middel van de Europese samenwerking, door gebruik te maken van proefprojecten die gebaseerd zijn op transnationale partnerschappen,
 - de voortdurende verbetering van **communautaire referentiesystemen voor stelsels en beleid** op het gebied van onderwijs, de opleiding en de jeugd in de lidstaten (gegevensbank, goede praktijken).

- b) in de tweede plaats zijn de voorgestelde besluiten op elk van deze drie gebieden, en dus de aspecten van de voorgestelde rechtsinstrumenten – hoewel vanwege de specifieke kenmerken van deze gebieden niet absoluut identiek – opgesteld volgens dezelfde structuur en vertonen zij een grote inhoudelijke gelijkheid, op basis van bepalingen die vaak op essentiële punten, zoals de comitologie, nauwelijks verschillen;
- c) in de laatste plaats bevatten de drie voorstellen specifieke bepalingen voor het lanceren van gezamenlijke acties. De Commissie zal passende initiatieven presenteren, bijvoorbeeld in de vorm van gezamenlijke oproepen tot het indienen van voorstellen, in nauwe samenwerking met de desbetreffende programmacomités. In het bijzonder dienen deze gezamenlijke acties de ontwikkeling mogelijk te maken van:
- een gemeenschappelijk informatiesysteem,
 - een gecoördineerd systeem voor het waarnemen van goede praktijken inzake onderwijs en opleiding gedurende het gehele leven,
 - gezamenlijke acties op multimedia van onderwijs en opleiding,
 - regionale Europese kenniscentra.

II. HET VOORSTEL VOOR LEONARDO DA VINCI

VOORNAAMSTE VOORSTELLEN VOOR EEN VERNIEUWDE BENADERING

- Een fundamenteel richtsnoer: communautaire acties **ter bevordering van innovatie** als ondersteuning van en aanvulling op acties die in en door de lidstaten worden ondernomen.
- Een rechtsgrondslag: artikel 127 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap.
- Drie doelstellingen:
 - a) **Verbeteren en versterken van de maatschappelijke en beroepsintegratie van jongeren**, in het bijzonder door middel van het alternerend leren en het leerlingwezen;
 - b) **Verbreden en ontwikkelen van de toegang tot een hoogwaardige voortgezette opleiding en scholing gedurende het gehele leven**, in het bijzonder ter begeleiding van technologische en organisatorische vernieuwingen en de investeringen in opleiding;
 - c) **Ondersteunen van de beroepsopleidingssystemen met het oog op het consolideren van de reïntegratie in de arbeidswereld en een betere integratie op de arbeidsmarkt van mensen wier positie op de arbeidsmarkt ernstig gevaar loopt** doordat hun bekwaamheden ontoereikend of achterhaald zijn.
- Zes soorten transnationale maatregelen, met modelacties van experimentele aard:
 - ◇ de **fysieke mobiliteit** van jongeren in opleiding dient aanzienlijk te worden vergroot;
 - ◇ de "virtuele mobiliteit", teneinde het gebruik van de nieuwe informatie- en communicatietechnologieën bij de beroepsopleiding te bevorderen;
 - ◇ de transnationale **proefprojecten** voor het scheppen van innovatie en kwaliteit en de overdracht daarvan;
 - ◇ de Europese netwerken voor het poolen van de communautaire expertise en een ruime verspreiding van de resultaten;
 - ◇ de bevordering van de talenkennis, gericht op de behoeften van de arbeidswereld met behulp van nieuwe producten en nieuwe opleidingsmethoden;
 - ◇ communautaire **referentiesystemen** voor een stelselmatiger, meer geprogrammeerde benadering van verschillende studies, enquêtes en analyses.
- Een **algemene oproep tot het indienen van voorstellen** aan het begin van het programma voor alle doelstellingen en voor alle communautaire acties en maatregelen voor een periode van **drie jaar**. Halverwege het programma een **tweede algemene oproep tot het indienen van voorstellen**.
- **Grotere verantwoordelijkheid** voor de lidstaten bij de organisatie en het beheer van de acties en maatregelen, door middel van een "gedecentraliseerde selectieprocedure" en een gecentraliseerde selectieprocedure voor een beperkt aantal projecten van experimentele aard.
- Het lanceren van **gezamenlijke acties** met de actieprogramma's voor het onderwijs en de jeugd.

I. Inleiding

1. De Commissie dient een voorstel in voor een tweede fase van het programma Leonardo da Vinci, een actieprogramma voor het implementeren van een communautair beleid op het gebied van de beroepsopleiding. In dit voorstel wordt rekening gehouden met de ervaring die is opgedaan bij de uitvoering van het programma sedert 1995 en die vermeld staat in het tussentijds verslag van de Commissie². Dit verslag benadrukt dat het programma onmiskenbaar effect heeft gesorteerd, dat de Europese expertise op het gebied van de beroepsopleiding steeds degelijker wordt en dat het is gaan functioneren als "een echt Europees innovatielaboratorium". Verder is uit dit verslag, evenals uit de door de lidstaten ingediende verslagen, naar voren gekomen welke verbeteringen aangebracht dienen te worden, in het bijzonder wat betreft de procedures en het beheer van het programma. Ter indicatie zijn in onderstaande tabel de kwantitatieve resultaten van de eerste drie jaar (1995-1997) van de eerste fase van Leonardo da Vinci weergegeven.

Type maatregelen	Aantal
Stage- en uitwisselingsprogramma's	85 000
Proefprojecten	1 658 proefprojecten (7 954 ingediend)
Aantal projectpartners	38 000

2. Een van de kenmerken van het programma was de diversiteit, maar het gevolg van die diversiteit was dat het beheer veel te ingewikkeld werd en problemen opleverde. Het voorstel van de Commissie betekent zeer aanzienlijke veranderingen, teneinde de acties te concentreren op een beperkt aantal doelstellingen, een verduidelijking van de communautaire maatregelen en een drastische vereenvoudiging van de uitvoeringsprocedures.

II. Het voorgestelde besluit

3. Het voorgestelde besluit heeft drie kenmerken: (i) het handhaaft de bepalingen van het Leonardo da Vinci-programma die naar behoren hebben gewerkt, met name wat de comitologie en de controleprocedures betreft; (ii) het vertoont samenhang met de voorgestelde bepalingen voor de besluiten inzake het onderwijs en de jeugd; (iii) het omvat vernieuwingen, die bedoeld zijn om de operationele doeltreffendheid van het communautaire optreden te verbeteren, vooral wat betreft de operationele complementariteit met de overige communautaire beleidsmaatregelen.

De rechtsgrondslag:

4. Het beroepsopleidingsbeleid van de Gemeenschap berust op artikel 127, dat evenals bij de eerste fase van het programma de rechtsgrondslag voor het voorstel is. Het Leonardo da Vinci-programma draagt overeenkomstig artikel 127 bij tot de tenuitvoerlegging van een beroepsopleidingsbeleid op communautair niveau.

² Interim-verslag over de tenuitvoerlegging van het Leonardo da Vinci-programma. COM(97) 399 def. van 23.7.1997.

Geconcentreerde doelstellingen

5. De acties zijn op drie doelstellingen geconcentreerd (in plaats van 19 in Leonardo I):
- a) **verbeteren en versterken van de maatschappelijke en beroepsintegratie van jongeren**, in het bijzonder door middel van het alternerend leren en het leerlingwezen;
 - b) **verbreden en ontwikkelen van de toegang tot een hoogwaardige voortgezette opleiding en scholing gedurende het gehele leven**, in het bijzonder ter begeleiding van technologische en organisatorische vernieuwingen en de investeringen in opleiding;
 - c) **ondersteunen van de beroepsopleidingssystemen** met het oog op het consolideren van de reïntegratie in de arbeidswereld en een betere integratie op de arbeidsmarkt van **mensen wier positie op de arbeidsmarkt ernstig gevaar loopt** doordat hun bekwaamheden ontoereikend of achterhaald zijn.

Duidelijker maatregelen

6. Op basis van de ervaring die tijdens de eerste fase van het Leonardo da Vinci-programma is opgedaan en van de richtsnoeren van de Mededeling van de Commissie "Voor een Europa van de kennis" (COM(97) 563 def.), bevat het voorstel zes soorten transnationale maatregelen (in plaats van de 23 maatregelen van de eerste fase); sommige daarvan omvatten modelacties van experimentele aard (waarvan in een kader een korte beschrijving wordt gegeven):
- a) de **fysieke mobiliteit** van jongeren in opleiding dient aanzienlijk te worden vergroot. De Commissie is voornemens de transnationale mobiliteit van jongeren die een alternerende opleiding volgen, waaronder het leerlingwezen, aanzienlijk uit te breiden. Zij wil eveneens graag zorgen voor een beter pedagogisch en toezichtkader voor uitwisselingen, alsmede gemeenschappelijke kwaliteitsprincipes. Op die manier hoopt zij het voorstel voor een beschikking van de Raad te ondersteunen, dat momenteel wordt bestudeerd, ter bevordering van "Europese opleidingstrajecten" en de invoering van "Europass-opleidingen"³. Tegelijkertijd stelt de Commissie ondersteuning voor van de opstelling (en niet alleen maar de uitvoering) van transnationale mobiliteitsprogramma's en van specifieke regelingen om het pedagogisch toezicht op jongeren die in kleine en middelgrote ondernemingen en ambachtelijke bedrijven een opleiding volgen, te vergemakkelijken.
 - b) In het kader van de maatregel "**virtuele mobiliteit**" wil de Commissie communautaire acties bevorderen die bijdragen tot een aanzienlijke uitbreiding van het gebruik van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën bij de beroepsopleiding.

³ Voorstel voor een beschikking van de Raad van inzake de bevordering van Europese opleidingstrajecten in alternerende opleidingen, waaronder begrepen het leerlingwezen – COM(97) 572 def. van 12.11.1997.

- c) De maatregel “**innoverende proefprojecten**” is een voortzetting van een van de oorspronkelijke aspecten van het Leonardo da Vinci-programma. Tijdens de eerste fase zijn zeer aanzienlijke resultaten behaald met innoverende projecten die gezorgd hebben voor nieuwe producten en volledige opleidingsprocessen. De Commissie is van mening dat de transnationale proefprojecten innovatie en kwaliteit helpen scheppen en overdragen.
- d) De maatregel betreffende de **Europese netwerken** is een van de nieuwe onderdelen van het programma. Het doel is, de initiatiefnemers een meer permanent en stabiel communautair samenwerkingskader te bieden dan de proefprojecten, met het oog op: (i) het poolen van de communautaire expertise over een bepaald onderwerp, (ii) het op ruime schaal in geheel Europa verspreiden van de resultaten van afgesloten proefprojecten over een gemeenschappelijk thema.
- e) De maatregel betreffende het **bevorderen van de talenkennis** is als zodanig ook een voortzetting, gezien het belang van dit soort kennis voor alle doelstellingen van het programma. Specifieke transnationale maatregelen, die gericht zijn op de behoeften van de arbeidswereld, kunnen leiden tot nieuwe producten en nieuwe opleidingsmethoden op een terrein waar de voltooiing van de interne markt zorgt voor een onmiskenbare Europese toegevoegde waarde.
- f) De maatregel inzake de **communautaire referentiesystemen** beantwoordt aan de doelstelling van een meer systematische en geprogrammeerde aanpak van studies, enquêtes en analyses in verband met de situatie en de trends in de beroepsopleidingsstelsels. De publicatie van de eerste kerncijfers betreffende de beroepsopleiding (in samenwerking met het Cedefop en Eurostat) en het verslag van de Commissie over de toegang tot de voortgezette opleiding in de Europese Unie, zijn daarbij al belangrijke resultaten. De bedoeling van deze maatregel is de gebruikers, in het bijzonder de besluitvormers op het niveau van de overheid, de sociale partners en de managers in het bedrijfsleven, van kwantitatieve en kwalitatieve referentiegegevens te voorzien.

Actoren, doelgroepen en deelname aan het programma

- 7. Om de doorzichtigheid voor de toegang tot het programma te vergroten wordt ten aanzien van de te verwezenlijken doelstellingen in een nieuw artikel (artikel 4) vermeld welke actoren bij de verschillende acties betrokken kunnen worden. Aldus tracht de Commissie het aantal actoren van de beroepsopleiding te vergroten (met name territoriale actoren en/of actoren op het gebied van multimedia en in het MKB) en de samenwerking tussen de actoren te versterken.

Openstelling voor de landen die zich voorbereiden op toetreding

- 8. In het voorstel is een artikel opgenomen dat betrekking heeft op de openstelling van het programma voor landen die zich voorbereiden op toetreding. Dit artikel neemt de bepalingen van het besluit van de Raad uit 1994 (artikel 10) over, aangepast aan de huidige situatie.

Vereenvoudiging van de tenuitvoerlegging

9. De Commissie stelt voor de tenuitvoerlegging grondig te wijzigen om het gebruik van de communautaire financiering te vereenvoudigen en efficiënter te maken, door:
- a) de **drastische vermindering van het aantal doelstellingen**, vergeleken met de eerste fase van het Leonardo da Vinci-programma en een betere koppeling tussen doelstellingen en maatregelen;
 - b) **aan het begin van het programma een algemene oproep tot het indienen van voorstellen te publiceren voor alle doelstellingen en alle communautaire acties en maatregelen**. Hierdoor ontstaat een stabiel prioriteitenkader voor een periode van **drie jaar** – de selectieprocedure zal nog wel jaarlijks plaatsvinden;
 - c) om te zorgen voor een zekere flexibiliteit en om rekening te houden met belangrijke veranderingen die zich in de situatie kunnen voordoen, **voor te stellen halverwege het programma een tweede oproep tot het indienen van voorstellen te publiceren op basis van het tussentijdse evaluatieverslag als bedoeld in artikel 12 van het besluit**; in deze tweede oproep kunnen nieuwe prioriteiten worden genoemd of de in eerste aanleg goedgekeurde prioriteiten gewijzigd;
 - d) voor te stellen de lidstaten een **grotere verantwoordelijkheid** te laten dragen voor het organiseren en beheren van acties en maatregelen, door middel van een “gedecentraliseerde selectieprocedure” op basis van indicatieve begrotingen per lidstaat.

De Commissie hecht eveneens groot belang aan de positieve effecten van een gedecentraliseerd beheer van de maatregelen van het programma – met name dankzij initiatieven van de lidstaten – voor het versterken van de coördinatie tussen de maatregelen van het programma en de acties krachtens de programma's voor onderwijs en jeugdzaken en de structurele steunverlening, met name door betere samenwerking tussen de verschillende beheersstructuren die bij de selectie van voorstellen zijn betrokken.

10. Gezien de ervaringen in de eerste fase en de uitvoering van communautaire modelacties ten aanzien van elk van de vijf doelstellingen van het witboek, wordt voor een beperkt aantal projecten van experimentele aard een gecentraliseerde selectieprocedure voorgesteld.
11. Deze projecten zullen een duidelijker communautaire dimensie bezitten aangezien zij onder een van de drie onderstaande categorieën vallen:
- voorstellen die worden ingediend door gevestigde Europese organisaties en waaraan door een groot deel van, zo niet door al hun initiatiefnemers wordt meegewerkt;
 - voorstellen die worden ingediend door Europese netwerken die zijn opgericht om de resultaten van op transnationaal niveau uitgevoerde proefprojecten te exploiteren en verspreiden;

- voorstellen die moeten worden getest door Europese samenwerking voor vernieuwende thema's met het oog op een Europese evaluatie van deze proeven en het verspreiden van de resultaten.

12. De Commissie is van mening dat de mogelijkheid om communautaire modelacties uit te voeren bijzonder nuttig is voor belangrijke vernieuwingen zoals “tweedekans”-scholen of de “geautomatiseerde erkenning van vakbekwaamheden” van het huidige programma.

III. De financiering van het programma

13. Aangezien voor de tweede fase van Leonardo da Vinci dezelfde rechtsgrondslag gekozen is als voor de eerste fase (1995-1999), zijn de gegevens met betrekking tot de financiële middelen voor de periode 2000-2004 in het bij het voorstel gevoegde financieel memorandum opgenomen. Deze financiële middelen bedragen 1 000 miljoen ecu voor de betrokken periode (voor de periode 1995-1999 had de Raad 620 miljoen uitgetrokken).

IV. Evaluatie en controle

14. De ervaring heeft geleerd dat het geen zin heeft jaarlijks verandering te brengen in de prioriteiten voor de doelstellingen van het programma, maar dat het wel nodig is ruimte open te laten voor bijstelling, vooral omdat de tweede fase vijf jaar duurt (2000-2004). Daarom heeft de Commissie voorgesteld de mogelijkheid open te laten om bij de evaluatie halverwege zo nodig deze prioriteiten te herzien. Net als in de eerste fase van het programma moet het proces van evaluatie en controle van het programma en de projecten worden uitgevoerd in samenwerking tussen de Commissie en de lidstaten, waarbij ook van externe evaluaties gebruik gemaakt wordt.

V. Complementariteit van Leonardo da Vinci met de steunverlening uit het Europees Sociaal Fonds

15. De voor de tweede fase van Leonardo da Vinci bepaalde convergentie van de doelstellingen (zie artikel 2) met de doelstellingen in het voorstel van de Commissie voor een verordening (EG) van de Raad betreffende het Europees Sociaal Fonds (artikel 2) is in het nieuwe voorstel verwerkt, zowel uit juridisch oogpunt (overweging 9, artikel 9, lid 3, artikel 12, lid 2) en bij de eigenlijke uitvoering, waarbij op gestructureerde wijze moet worden gezorgd voor nauwe coördinatie op alle niveaus – met name wat betreft de uitvoeringsprocedures.

16. Hierbij dient te worden onderstreept dat de acties voor fysieke (en virtuele) mobiliteit – die meer dan de helft van de middelen van het programma in beslag zullen nemen – evenals die ter bevordering van de talenkennis specifiek zijn voor het Leonardo-programma en geen bijzondere aandacht krijgen bij de steunverlening uit het Europees Sociaal Fonds. Ook moet worden benadrukt dat de verschillende in het programma opgenomen acties er hoofdzakelijk op gericht zijn steun te verlenen aan experimentele benaderingen met een transnationaal karakter die vooral beogen opleidingsproducten en/of -methoden te ontwikkelen en te valideren. Aldus beschouwd is Leonardo da Vinci bovenal een “innovatielaboratorium”: de communautaire modelacties van experimentele aard zoals aangegeven in de bijlage bij het voorstel – bijvoorbeeld met betrekking tot nieuwe vormen van erkenning van bekwaamheden met validering van de beroepservaring of het testen van voorzieningen voor “tweedekans”-opleidingen dienen voorafgaand aan de steunverlening uit het

Europees Sociaal Fonds plaats te vinden, al moeten zij nauw worden afgestemd met de innoverende acties als bedoeld in de bovengenoemde ESF-verordening. Deze nauwe, permanente afstemming dient te resulteren in een ontwikkeling en verrijking van de opleidingspraktijken in de Gemeenschap.

In onderstaande tabel zijn de voornaamste wijzigingen in de tweede fase van het programma aangegeven:

LDV I	LDV II
* 19 doelstellingen (artikel 3)	* 3 doelstellingen (artikel 2): – verbeteren en versterken van de maatschappelijke en beroepsintegratie van jongeren – verbreden en ontwikkelen van de toegang tot een hoogwaardige voortgezette opleiding en scholing – ondersteunen van de beroepsopleidingssystemen met het oog op het consolideren van de reïntegratie in de arbeidswereld
* 23 maatregelen	* 6 maatregelen (artikel 3): mobiliteit van personen in opleiding, bevordering van virtuele mobiliteit, steun voor de totstandbrenging van samenwerkingsnetwerken, bevordering van talenkennis, steun voor innoverende proefprojecten, doorlopende verbetering van de communautaire referentiesystemen.
* Geen actoren aangegeven	* Actoren aangegeven (artikel 4)
* Onderscheid tussen initiële en voortgezette opleiding	* Nadruk op levenslange opleiding (artikel 1)
* Geen gezamenlijke acties	* Gezamenlijke acties (artikel 6 en bijlage)
* Jaarlijkse prioriteiten	* Prioriteiten voor 3 jaar met jaarlijkse selectieprocedure (bijlage)
* Geen specifieke maatregelen voor deelname van het MKB	* Specifieke maatregelen voor deelname van het MKB (bijlage)
* Selectieprocedures ad hoc	* Selectieprocedures op basis van “geïntegreerde pakketten”

BESLUIT VAN DE RAAD

tot vaststelling van de tweede fase van het communautaire actieprogramma
inzake beroepsopleiding Leonardo da Vinci

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 127,

Gezien het voorstel van de Commissie⁴,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité⁵,

Volgens de procedure van artikel 189 C van het Verdrag, in samenwerking met het Europees Parlement⁶,

1. Overwegende dat in het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is bepaald dat het optreden van de Gemeenschap onder andere erop gericht is bij te dragen tot de ontwikkeling van onderwijs en opleiding van hoog gehalte; dat deze doelstelling door het op 2 oktober 1997 ondertekende Verdrag van Amsterdam nog versterkt is, waarin namelijk is bepaald dat de Gemeenschap tevens streeft naar de bevordering van een zo hoog mogelijk kennisniveau voor haar bevolking door een ruime toegang tot onderwijs en de voortdurende vernieuwing en aanpassing van de kennis;
2. Overwegende dat de Raad bij Besluit 94/819/EG⁷ een actieprogramma voor de ontwikkeling van een beleid van de Gemeenschap inzake beroepsopleiding heeft vastgesteld; dat dit programma, voortbouwend op hetgeen daarmee reeds is bereikt en met inachtneming van de behaalde resultaten, dient te worden verlengd;
3. Overwegende dat de buitengewone Europese Raad over de werkgelegenheid, gehouden op 20 en 21 november 1997 te Luxemburg, een gecoördineerde strategie voor werkgelegenheid heeft goedgekeurd, waarin aan onderwijs en opleiding gedurende het gehele leven een fundamentele rol toekomt bij de uitvoering van de richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid⁸ van de lidstaten en met het oog op de verbetering van de arbeidsgeschiktheid, de aanpasbaarheid en de ondernemingsgeest van de mensen⁹ en met het oog op de bevordering van gelijke kansen;

⁴ PB C ...

⁵ PB C ...

⁶ Advies van het Europees Parlement van xxxxxx (PB C van xxxxxxxxx), blz. xx, gemeenschappelijk standpunt van de Raad van xxxxxxxxxxxx (PB C xxxxxxxxx, blz. xx) en besluit van het Europees Parlement van xxxxxxxxxxxxxxxx (PB C xxxxxx van xxxxxxxxxxxxx).

⁷ PB L 340 van 29.12.1994, blz. 8.

⁸ PB C 30 van 28.1.1998, blz. 1.

⁹ Mededeling van de Commissie aan de Raad - Bevordering van de ondernemersgeest in Europa: prioriteiten voor de toekomst (COM(98) 222 def./2 van 21.4.1998).

4. Overwegende dat de Commissie in haar Mededeling "Voor een Europa van de kennis"¹⁰ de grote lijnen heeft geschetst voor het tot stand brengen van een open en dynamische Europese onderwijsruimte die het mogelijk moet maken de doelstelling van onderwijs en opleiding gedurende het gehele leven een concrete vorm te geven en dat de Commissie bij deze gelegenheid, zulks met het oog op een vereenvoudiging van de procedures, zes op communautair niveau te ontwikkelen typen maatregelen heeft vastgesteld die op transnationale samenwerking zijn gericht en die, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, voor de in de lidstaten opgezette acties een toegevoegde waarde opleveren;
5. Overwegende dat in het Witboek¹¹ "*Onderwijzen en leren - naar een cognitieve samenleving*" is gesteld dat het ontstaan van de cognitieve samenleving impliceert dat de verwerving van nieuwe kennis wordt aangemoedigd en dat het derhalve dienstig is op alle mogelijke manieren tot leren aan te zetten; dat in het Groenboek "*Onderwijs, opleiding, onderzoek: de belemmeringen voor transnationale mobiliteit*"¹² de nadruk is gelegd op het voordeel van mobiliteit voor de individuen en voor het concurrentievermogen van de Unie;
6. Overwegende dat een actief burgerschap dient te worden bevorderd en de banden tussen de in het raam van dit programma uitgevoerde acties en de bestrijding van de diverse vormen van uitsluiting, met inbegrip van racisme en vreemdelingenhaat, dient te worden versterkt en dat bijzondere aandacht dient te worden besteed aan het wegnemen van elke vorm van ongelijkheid alsmede aan de bevordering van gelijke kansen voor vrouwen en mannen;
7. Overwegende dat het Europees Parlement en de Raad bij hun besluiten nr. ... <onderwijs>¹³ en nr. ... <jeugd>¹⁴ communautaire actieprogramma's op het gebied van, respectievelijk, onderwijs en jeugdzaken hebben vastgesteld, die samen met het programma Leonardo da Vinci tot de uitvoering van een kennisbeleid bijdragen;
8. Overwegende dat het met het oog op de vergroting van de toegevoegde waarde van het optreden van de Gemeenschap op alle niveaus noodzakelijk is voor samenhang en complementariteit te zorgen tussen de in het raam van dit besluit ten uitvoer gelegde acties en de communautaire instrumenten, met name op cultureel¹⁵ en op audiovisueel gebied alsmede die met betrekking tot de totstandbrenging van de interne markt, het milieu, de bescherming van de consument, de informatiemaatschappij, de kleine en middelgrote ondernemingen (KMO's) en het sociaal, werkgelegenheids- en volksgezondheidsbeleid;

¹⁰ Mededeling van de Commissie aan de Raad, het Europees Parlement, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's - Voor een Europa van de kennis, COM(97) 563 def. van 12.11.1997.

¹¹ "*Witboek over onderwijs en opleiding: Onderwijzen en leren - naar een cognitieve samenleving*, Commissie, Luxemburg, Bureau voor officiële publicaties der Europese Gemeenschappen, 1996.

¹² Groenboek van de Commissie: *Onderwijs, opleiding, onderzoek: de belemmeringen voor transnationale mobiliteit*, COM(96) 462 def. van 2.10.1996.

¹³ P B C ...

¹⁴ P B C ...

¹⁵ Voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad tot instelling van één enkel programmerings- en financieringsinstrument voor culturele samenwerking (Programma "Cultuur 2000"), P B C 211 van 7.7.1998, blz. 18.

9. Overwegende dat de voorstellen van de Commissie voor de hervorming van de structuurfondsen¹⁶, met name van het Europees Sociaal Fonds, en van de daaruit voortvloeiende communautaire initiatieven, tot doel hebben de aanpassing en modernisering van de beleidslijnen en de stelsels voor onderwijs, opleiding en werkgelegenheid te ondersteunen;
10. Overwegende dat de Commissie in samenwerking met de lidstaten naar samenhang streeft tussen de acties van het onderhavige programma en de communautaire steunverlening van structurele aard; dat de Commissie in partnerschap met de sociale partners op communautair niveau ernaar streeft de coördinatie tussen het onderhavige programma en de werkzaamheden van de communautaire sociale dialoog tot ontwikkeling te brengen;
11. Overwegende dat het onderhavige programma dient te worden opengesteld voor de deelname van de geassocieerde landen van Midden- en Oost-Europa (MOE) overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgesteld in de desbetreffende Overeenkomsten, met name de Associatie-overeenkomsten en de aanvullende Protocollen daarbij, voor de deelname van Cyprus overeenkomstig dezelfde regels die gelden voor de landen van de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA) die aan de Europese Economische Ruimte (EER) deelnemen, alsmede voor de deelname van Turkije en van Malta volgens met deze landen overeen te komen procedures;
12. Overwegende dat, in samenwerking tussen de Commissie en de lidstaten, dient te worden gezorgd voor een toezicht en voortdurende evaluatie van dit programma, waarbij deze evaluatie in voorkomend geval de mogelijkheid van aanpassingen moet kunnen bieden, met name wat de prioriteiten voor de uitvoering van de maatregelen betreft;
13. Overwegende dat overeenkomstig het in artikel 3 B van het Verdrag vervatte subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel de doelstellingen van de voorgenomen actie betreffende de tenuitvoerlegging van een beleid van de Europese Gemeenschap inzake beroepsopleiding niet op voldoende wijze door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt gezien de complexiteit van de opleidingspartnerschappen, en dat deze doelstellingen, gezien de transnationale dimensie van de communautaire acties en maatregelen, beter op communautair niveau kunnen worden verwezenlijkt; dat het besluit van de Raad tot het minimum beperkt blijft dat nodig is om deze doelstellingen te verwezenlijken,

BESLUIT:

Artikel 1

Vaststelling van het programma

1. Bij dit besluit wordt de tweede fase vastgesteld van het actieprogramma voor de ontwikkeling van een beleid van de Gemeenschap inzake beroepsopleiding "Leonardo da Vinci", hierna "het onderhavige programma" genoemd.
2. Het onderhavige programma wordt uitgevoerd in de periode van 1 januari 2000 tot en met 31 december 2004.

¹⁶ Voorstel voor een verordening (EG) van de raad inzake de structuurfondsen. PB C 176 van 9.6.1998, blz. 1.

3. Het onderhavige programma draagt bij tot het kennisbeleid op het niveau van de Gemeenschap door de totstandbrenging van een Europese onderwijsruimte ter bevordering van onderwijs en opleiding gedurende het gehele leven. Het maakt het mogelijk de kennis en vaardigheden te ontwikkelen die de volledige uitoefening van het burgerschap kunnen bevorderen.
4. Het onderhavige programma ondersteunt de door en in de lidstaten georganiseerde activiteiten en vult deze aan, met volledige eerbiediging van zowel de verantwoordelijkheid van de lidstaten voor de inhoud van het onderwijs en de inrichting van de beroepsopleiding als hun verscheidenheid op cultuur- en op taalgebied.

Artikel 2

Doelstellingen van het onderhavige programma

1. Ter ondersteuning van de door en in de lidstaten ondernomen acties wordt dit programma ten uitvoer gelegd op basis van doelstellingen die prioritair zijn gericht op:
 - a) **verbetering en versterking van de maatschappelijke en beroepsintegratie van jongeren**, in het bijzonder door middel van het alternerend leren en het leerlingwezen;
 - b) **verbreding en ontwikkeling van de toegang tot een hoogwaardige voortgezette opleiding en scholing gedurende het gehele leven**, in het bijzonder ter begeleiding van technologische en organisatorische vernieuwingen en van de inspanning om in opleiding te investeren, waarbij tevens voor een beter evenwicht tussen mannen en vrouwen in alle beroepen en economische sectoren wordt zorg gedragen;
 - c) **ondersteuning van de beroepsopleidingssystemen** met het oog op de consolidering van de reïntegratie in de arbeidswereld en een betere integratie op de arbeidsmarkt van **degenen wier positie op de arbeidsmarkt wordt bedreigd** doordat hun bekwaamheden ontoereikend of achterhaald zijn.
2. Bij de tenuitvoerlegging van de doelstellingen zien de Commissie en de lidstaten toe op de samenhang van de acties van dit programma met de overige acties en beleidsgebieden van de Gemeenschap, met name die voor werkgelegenheid, de wegneming van ongelijkheden, gelijke kansen voor mannen en vrouwen en het sociaal beleid.

Artikel 3

Communautaire acties

De doelstellingen van het onderhavige programma worden ten uitvoer gelegd door middel van de volgende communautaire maatregelen, waarvan de operationele inhoud en de uitvoeringsprocedures in bijlage A zijn beschreven en waarbij voor de uitvoering ervan verscheidene van die maatregelen kunnen worden gecombineerd:

- a) steun voor de mobiliteit van hen die een beroepsopleiding volgen;
- b) bevordering van virtuele mobiliteit in de context van de beroepsopleiding, met name door bevordering van de toegang tot educatieve multimediatproducten;
- c) steun voor het opzetten van samenwerkingsnetwerken op Europees niveau die een wederzijdse uitwisseling van ervaringen en goede praktijken mogelijk maken;
- d) bevordering van talenkennis en van het begrip voor culturele verscheidenheid;
- e) steun aan op transnationale partnerschappen berustende vernieuwende proefprojecten ten behoeve van de innovatie in en de kwaliteit van de beroepsopleiding, met het oog op de creëring van opleidingsproducten, instrumenten voor de beoordeling en certificering van bekwaamheden, of voor het testen van nieuwe benaderingen;
- f) voortdurende verbetering van de communautaire referentiesystemen door steun voor de verspreiding van goede praktijken, observatie en verbreiding van vernieuwingen.

Artikel 4

Toegang tot het onderhavige programma

Het onderhavige programma staat onder de in de bijlage vervatte voorwaarden en volgens de daarin vervatte uitvoeringsregelingen en definities open voor deelname van alle openbare en/of particuliere lichamen en instellingen die een rol vervullen in acties op het gebied van de beroepsopleiding zoals gedefinieerd in bijlage A, en in het bijzonder van:

- a) opleidingsinstellingen, -centra en -lichamen op alle niveaus, met inbegrip van universiteiten en andere hogeronderwijsinstellingen;
- b) onderzoekscentra en -lichamen;
- c) ondernemingen en groepen van ondernemingen, met name KMO's of instellingen in de particuliere of openbare sector, met inbegrip van die welke op opleidingsgebied actief zijn;
- d) beroepsorganisaties, met inbegrip van kamers van koophandel;
- e) organisaties van de sociale partners op alle niveaus;
- f) territoriale gemeenschappen en lichamen;
- g) verenigingen.

Artikel 5

Uitvoering van het onderhavige programma en samenwerking met de lidstaten

1. De Commissie is belast met de uitvoering van de communautaire acties die onder het onderhavige programma vallen overeenkomstig de bijlagen.

2. De Commissie neemt, in samenwerking met de lidstaten, de in bijlage A, punt 8, beschreven maatregelen voor de benutting van de verworvenheden van de acties die in de eerste fase van het programma Leonardo da Vinci zijn uitgevoerd en van de communautaire initiatieven op opleidingsgebied.
3. De lidstaten nemen ter verwezenlijking van de doelstellingen van dit programma passende maatregelen voor de coördinatie, organisatie en controle op nationaal niveau en betrekken hierbij alle partijen die met de beroepsopleiding te maken hebben, overeenkomstig de nationale praktijken.

Daartoe zetten zij voor de operationele uitvoering van de onder het onderhavige programma begrepen acties een geïntegreerde beheersstructuur op en zorgen zij voor passende voorlichting en publiciteit over de door het onderhavige programma ondersteunde acties.

4. Elke lidstaat streeft ernaar de nodige maatregelen te treffen om het goede verloop van het onderhavige programma te waarborgen en om alle belemmeringen voor de toegang tot het onderhavige programma weg te nemen.
5. De Commissie draagt, in samenwerking met de lidstaten, zorg voor de overgang tussen de in het raam van het vorige programma op opleidingsgebied (Leonardo da Vinci) ondernomen acties en de in het raam van het onderhavige programma uit te voeren acties.

Artikel 6

Gezamenlijke acties

In het kader van de totstandbrenging van een Europa van de kennis kunnen de maatregelen van het onderhavige programma ten uitvoer worden gelegd in de vorm van gezamenlijke acties met andere communautaire acties betreffende het kennisbeleid, met name die voor het onderwijs en voor de jeugd.

Artikel 7

Comité

1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité, bestaande uit vertegenwoordigers van de lidstaten en voorgezeten door de vertegenwoordiger van de Commissie.
2. De vertegenwoordiger van de Commissie legt het comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen betreffende:
 - a) de regelingen voor de uitvoering van het onderhavige programma, waaronder, in voorkomend geval, eventueel het jaarlijkse werkprogramma voor de uitvoering van de acties van het onderhavige programma;
 - b) de toe te passen criteria voor de opstelling van de indicatieve verdeling van de middelen over de lidstaten in het kader van de decentraal te beheren acties;
 - c) de regeling voor de evaluatie van het onderhavige programma.

3. Het Comité brengt advies uit over het ontwerp binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie. Het comité spreekt zich uit met de meerderheid van stemmen die in artikel 148, lid 2, van het Verdrag is voorgeschreven voor de aanneming van de besluiten die de Raad op voorstel van de Commissie dient te nemen. Bij stemming in het comité worden de stemmen van de vertegenwoordigers van de lidstaten gewogen overeenkomstig genoemd artikel. De voorzitter neemt niet aan de stemming deel.
4. De Commissie stelt maatregelen vast die onmiddellijk van toepassing zijn. Indien deze maatregelen echter niet in overeenstemming zijn met het advies dat het comité heeft uitgebracht, worden zij onverwijld door de Commissie ter kennis van de Raad gebracht.

In dat geval:

- kan de Commissie de toepassing van de door haar besloten maatregelen voor ten hoogste één maand na deze kennisgeving uitstellen;
 - kan de Raad binnen de bij het eerste streepje genoemde termijn met een gekwalificeerde meerderheid van stemmen een andersluidend besluit nemen.
5. De Commissie kan het comité raadplegen over elke andere, met de uitvoering van het onderhavige programma verband houdende aangelegenheid.

In dat geval legt de vertegenwoordiger van de Commissie het comité een ontwerp voor van de te nemen maatregelen. Het comité brengt advies uit over dit ontwerp binnen een termijn die de voorzitter kan vaststellen naar gelang van de urgentie van de materie advies uit over dit ontwerp, zo nodig door middel van een stemming.

Het advies wordt in de notulen opgenomen; voorts heeft iedere lidstaat het recht te verzoeken dat zijn standpunt in die notulen wordt opgenomen.

De Commissie houdt zoveel mogelijk rekening met het door uit comité uitgebracht advies. Zij brengt het comité op de hoogte van de wijze waarop zij rekening heeft gehouden met zijn advies.

Artikel 8

Sociale partners

Onverminderd het verloop van de in artikel 7, leden 3 en 4, bedoelde procedure kan de Commissie het comité raadplegen over elke, met de toepassing van dit besluit verband houdende aangelegenheid.

Bij die gelegenheid nemen vertegenwoordigers van de sociale partners, benoemd door de Commissie op voordracht van de sociale partners op communautair niveau, in gelijk aantal aan die van de vertegenwoordigers van de lidstaten als waarnemer deel aan de werkzaamheden van het comité.

Zij hebben het recht te verzoeken dat hun standpunt in de notulen van het comité wordt opgenomen.

Artikel 9

Samenhang en complementariteit

1. De Commissie draagt, in samenwerking met de lidstaten, zorg voor de algehele samenhang tussen het onderhavige programma en de andere communautaire beleidslijnen en acties. Zorg wordt gedragen voor de coöperatie van de activiteiten van het onderhavige programma met de overige communautaire acties, met name die inzake het kennisbeleid.

De Commissie draagt, in samenwerking met de lidstaten, zorg voor een samenhang tussen de uitvoering van het onderhavige programma en het overige communautaire optreden inzake opleiding op cultureel en audiovisueel gebied en met betrekking tot de totstandbrenging van de interne markt, de informatiemaatschappij, het milieu, de bescherming van de consument, de KMO's en het sociaal, werkgelegenheids- en volksgezondheidsbeleid.

De Commissie draagt zorg voor een doeltreffende verbinding tussen het onderhavige programma en de programma's en acties op het gebied van de beroepsopleiding die in het raam van de externe betrekkingen van de Gemeenschap worden gevoerd.

2. De Commissie en de lidstaten zien erop toe dat in het raam van de uitvoering van de gecoördineerde werkgelegenheidsstrategie de maatregelen van het onderhavige programma worden uitgevoerd in samenhang met de jaarlijks vastgestelde hoofdlijnen van de werkgelegenheidsrichtsnoeren en in coördinatie met de overige acties die tot de uitvoering bijdragen van de in dit verband op te stellen actieplannen.
3. De Commissie en de lidstaten zien toe op een samenhang en complementariteit tussen optreden in het raam van het onderhavige programma en het communautaire optreden uit hoofde van de structuurfondsen.
4. Bij de uitvoering van het onderhavige programma streeft de Commissie, in nauw overleg met de sociale partners op communautair niveau, ernaar de sociale dialoog op communautair niveau tot ontwikkeling te brengen, met name door middel van steunmaatregelen op alle niveaus, ook op sectorieel niveau, en door verspreiding van de resultaten.
5. De Commissie verzekert zich bij de uitvoering van het onderhavige programma van de medewerking van het Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding (Cedefop) onder de voorwaarden die zijn vastgesteld bij Verordening (EEG) nr. 337/75 van de Raad¹⁷. Onder dezelfde voorwaarden geschiedt op de gebieden die zich daartoe lenen, onder auspiciën van de Commissie coördinatie met de Europese Stichting voor Opleiding, overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgesteld bij Verordening (EEG) nr. 1360/90 van de Raad¹⁸.
6. De Commissie stelt het Raadgevend Comité voor de beroepsopleiding geregeld van de ontwikkeling van het onderhavige programma in kennis.

¹⁷ PB L 39 van 13.2.1975, blz. 1.

¹⁸ PB L 131 van 23.5.1990, blz. 1.

Artikel 10

Deelname van de geassocieerde landen in Midden- en Oost-Europa (LMOE), Cyprus, Turkije en Malta

1. Het onderhavige programma staat open voor deelname van de geassocieerde landen van Midden- en Oost-Europa (LMOE) overeenkomstig de voorwaarden die zijn vastgesteld in de Europa-overeenkomsten of de gesloten of nog te sluiten aanvullende protocollen betreffende de deelname van deze landen aan communautaire programma's. Het onderhavige programma staat open voor deelname van Cyprus op basis van aanvullende kredieten volgens dezelfde regels als die welke gelden voor de landen van de Europese Vrijhandelsassociatie (EVA) die aan de Europese Economische Ruimte (EER) deelnemen, volgens met dit land overeen te komen procedures. Het onderhavige programma staat eveneens open voor deelname van Turkije volgens met dit land overeen te komen procedures.
2. Het onderhavige programma staat tevens open voor deelname van Malta volgens met dit land overeen te komen procedures.

Artikel 11

Internationale samenwerking

De Commissie versterkt de samenwerking met de derde landen en met de bevoegde internationale organisaties.

Artikel 12

Controle en evaluatie

1. De Commissie houdt, in samenwerking met de lidstaten, voortdurend toezicht op het verloop van het onderhavige programma.

Dit geschiedt aan de hand van de in lid 3 bedoelde verslagen en van specifieke activiteiten.
2. De Commissie verricht, in samenwerking met de lidstaten, op gezette tijden een evaluatie van het onderhavige programma. De evaluatie is bestemd om de doeltreffendheid van de ten uitvoer gelegde acties ten aanzien van de in artikel 2 genoemde doelstellingen te beoordelen.

De evaluatie betreft tevens de complementariteit tussen de in het kader van het onderhavige programma uitgevoerde acties en die welke onder andere communautaire programma's zijn begrepen, met name die welke door het Europees Sociaal Fonds worden ondersteund.

De resultaten van de communautaire maatregelen worden op gezette tijden extern geëvalueerd aan de hand van de overeenkomstig de procedure van artikel 7, lid 2, vastgestelde criteria.

3. Uiterlijk op, respectievelijk, 31 december 2002 en 30 juni 2005 dienen de lidstaten bij de Commissie verslagen in over de uitvoering en de weerslag van het onderhavige programma, alsmede over de in de lidstaten bestaande beroepsopleidingsstelsels en -voorzieningen.
4. De Commissie legt aan het Europees Parlement, de Raad en het Economisch en Sociaal Comité uiterlijk:
 - op 30 juni 2003 een tussentijds verslag over de uitvoering van het onderhavige programma,
 - op 31 december 2005 een eindverslag over de uitvoering van het onderhavige programma voor.

Artikel 13

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking op de dag van bekendmaking in het Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Gedaan te Brussel, op

Voor de Raad

De Voorzitter

Communautaire acties en maatregelen

Deel I: Algemene beginselen

1. De in artikel 2 van dit besluit vastgelegde beginselen worden uitgevoerd door transnationale partnerschappen die voorstellen indienen voor acties op basis van de in artikel 3 vastgelegde communautaire maatregelen.
2. Alle voorstellen die door transnationale partnerschappen worden ingediend, moeten bijdragen tot de uitvoering van een van de doelstellingen van het programma; de voor dit doel voorgestelde maatregel(en) moet(en) duidelijk worden aangegeven.
3. In een oproep tot het indienen van voorstellen op communautair niveau worden de prioriteiten vastgelegd ten aanzien de doelstellingen, het tijdschema, de voorwaarden voor indiening, de gemeenschappelijke criteria om voor steun in aanmerking te komen, met name ten aanzien van de transnationaliteit en de selectie.

Deze oproep tot het indienen van voorstellen heeft een geldigheidsduur van drie jaar voor de eerste fase van het programma. Een tweede oproep tot het indienen van voorstellen wordt halverwege de looptijd van het programma opgesteld op basis van het in artikel 12, lid 4, van dit besluit bedoelde tussentijds verslag.

De oproep tot het indienen van voorstellen op communautair niveau wordt na raadpleging van het programmacomité door de Commissie bekendgemaakt.

4. In de voorstellen worden duidelijk de doelstellingen, de verwachte resultaten en de betrokken partners in de andere lidstaten vermeld, alsmede de aard en de omvang van de deelname van deze partners, met inbegrip van hun financiële bijdrage en de indeling van de werkzaamheden.
5. Voorstellen kunnen gedurende de gehele geldigheidsduur van de algemene oproep worden ingediend. Volgens de hieronder vastgelegde procedures, worden de projecten ten minste een maal per jaar door de Commissie beoordeeld voor selectie.

Deel II: Acties

1. FYSIEKE MOBILITEIT

Steun aan transnationale programma's voor de fysieke mobiliteit van hen die in opleiding zijn en van opleiders en opleidingsfunctionarissen

De volgende acties komen in aanmerking voor communautaire steun:

- a) acties voor de voorbereiding en uitvoering van transnationale stage- en uitwisselingsprogramma's voor jongeren die een initiële beroepsopleiding volgen of onlangs voltooid hebben – met inbegrip van studenten en jonge afgestudeerden, jonge werknemers en jonge werkzoekenden overeenkomstig de nationale wetgevingen en praktijken, in het bijzonder programma's die passen in het kader van de "Europese opleidingstrajecten in alternerende opleidingen, waaronder begrepen het

leerlingwezen” in de zin van Beschikking 98/.../EG van de Raad¹⁹. De stages voor jongeren kunnen van korte duur zijn (twee weken tot drie maanden) en moeten in dat geval hoofdzakelijk zijn gericht op een kennismaking met het arbeids- en culturele milieu in een andere lidstaat. Stages van langere duur (drie tot maximaal twaalf maanden) zijn met name bedoeld voor jongeren die al een initiële beroepsopleiding hebben gehad of enige beroepservaring hebben opgedaan. De langdurige stages kunnen in twee of meer gedeelten worden afgelegd.

De transnationale stageprogramma's voor jongeren in opleiding waarbij het MKB en ambachtelijke bedrijven optreden als gastbedrijf, krijgen voorrang onder de hieronder beschreven voorwaarden.

- b) acties voor de organisatie van transnationale uitwisselingsprogramma's tussen bedrijven enerzijds en opleidingsinstellingen of universiteiten anderzijds ten behoeve van functionarissen die zijn belast met het personeelsbeleid van een onderneming, dan wel met de planning of het beheer van opleidingsprogramma's (met name opleiders en mentoren), adviseurs en specialisten in beroepskeuzevoorlichting en op economisch en sociaal gebied. Onder nader te bepalen voorwaarden en na advies van het programmacomité kan het Cedefop namens de Commissie studiebezoeken rond door de Commissie vastgestelde thema's organiseren voor functionarissen op het gebied van de beroepsopleiding.

De stages en uitwisselingen alsmede de studiebezoeken voor deze functionarissen duren in de regel niet langer dan een week, met een maximum van zes weken.

De transnationale stage- en uitwisselingsprogramma's kunnen worden verlengd tot ten hoogste drie jaar.

Modelacties

In het kader van de maatregelen “Fysieke mobiliteit” wordt steun verleend aan modelacties met een experimenteel karakter die zijn gewijd aan de organisatie en tenuitvoerlegging van meerjarige transnationale stageprogramma's die gezamenlijk worden georganiseerd door verschillende regio's en/of sectoren in het kader van Europese netwerken voor alternerende opleidingen, met inbegrip van het leerlingwezen.

Financiële bijdrage

De financiële bijdrage van de Gemeenschap aan de transnationale stage- en uitwisselingsprogramma's in het kader van de hierboven beschreven maatregel bedraagt ten hoogste 5 000 ecu per begunstigde per stage of uitwisseling – de maximale bijdrage is hierbij bedoeld voor de hierboven genoemde maximale duur.

Voor deze maatregel verleent de Commissie iedere lidstaat een globale jaarlijkse subsidie waarvan de hoogte wordt vastgesteld volgens de in bijlage C beschreven procedure.

Van dit bedrag wordt een gedeelte van (10%) gereserveerd, volgens de procedures die samen met de betrokken beheersstructuur zijn vastgelegd, om de potentiële initiatiefnemers van programma's te helpen bij de voorbereiding van hun voorstel. Voor dit doel mag een bedrag van ten hoogste 500 ecu worden toegekend.

19

Volgens dezelfde procedure wordt, eveneens van het globale bedrag, een som toegekend aan transnationale programma's in het midden- en kleinbedrijf en bij ambachtelijke bedrijven met een duur van ten minste (3 weken). Deze som, die is bestemd voor de pedagogische, culturele en taalkundige begeleiding van jongeren die een stage volgen in een gastbedrijf in een andere lidstaat, mag niet meer dan 250 ecu per stage bedragen, met een maximumbedrag van 25 000 ecu per bedrijf. Deze som komt bij het bedrag dat is gereserveerd voor de organisatie in de uitzendende lidstaat ten behoeve van het beheer en de controle van de transnationale stageprogramma's.

2. VIRTUELE MOBILITEIT

Steun aan acties ter bevordering van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën (NICT) voor de ontwikkeling van virtuele mobiliteit

Er wordt communautaire steun verleend aan transnationale acties ter bevordering van het gebruik van NICT bij opleidingsacties en -producten voor de bevordering van de toegang voor personen in opleiding tot nieuwe opleidingshulpmiddelen, -diensten en -producten waarbij NICT worden gebruikt, voor de ondersteuning van de ontwikkeling van Europese netwerken voor afstandsonderwijs met gebruikmaking van NICT (multimediatproducten, websites, elektronische post enz.), en voor het uitproberen van nieuwe opleidingsmethoden in verband met nieuwe arbeidssituaties (bijvoorbeeld telewerken).

De maximale duur van dergelijke projecten bedraagt twee jaar.

Modelacties

In het kader van de maatregel "Virtuele mobiliteit" wordt steun verleend aan communautaire modelacties die kunnen dienen als "voorbeeldacties" met een experimenteel karakter voor de bevordering van nieuwe informatietechnologieën en specifiek zijn gericht op de ontwikkeling van Europese beroepskeuzevoorlichtings-, advies- en opleidingsvoorzieningen in de sector zakelijke dienstverlening, in het bijzonder met het oog op de totstandbrenging van een Europese virtuele ruimte voor opleiding en arbeidsvoorziening.

Financiële bijdrage

De financiële bijdrage van de Gemeenschap aan de transnationale projecten voor virtuele mobiliteit kan oplopen tot 75% van de voor steun in aanmerking komende uitgaven, met een maximum van 300 000 ecu per project per jaar.

De eigen middelen van de projectpartners mogen onder geen beding afkomstig zijn uit andere communautaire financieringsbronnen.

3. VERNIEUWENDE PROEFPROJECTEN

Steun aan transnationale proefprojecten op opleidingsgebied die zijn gericht op de ontwikkeling van het innovatie- en overdrachtvermogen en de ondernemingsgeest en op de ontwikkeling van de innovatie en overdracht van opleiding

Er wordt communautaire steun verleend voor het ontwerpen, verbeteren, uitproberen en evalueren van Europese transnationale proefprojecten voor de ontwikkeling en/of verspreiding van innovatie op opleidingsgebied en voor de ontwikkeling van het innovatie- en overdrachtvermogen. Deze projecten kunnen betrekking hebben op de verspreiding en

overdracht naar andere lidstaten van de resultaten van vernieuwende benaderingswijzen op opleidingsgebied die in een lidstaat ontwikkeld en gevalideerd zijn. Ook kunnen de projecten betrekking hebben op de ontwikkeling van de kwaliteit van de opleiding of van de beroepskeuzevoorlichting in de context van de levenslange opleiding. Verder kunnen projecten worden gewijd aan de verspreiding van nieuwe opleidingsmethoden in het kader van de nieuwe werkorganisatie en de ontwikkeling van nieuwe arbeidsvormen, zoals het telewerken.

De projecten uit hoofde van deze maatregel mogen maximaal twee jaar duren.

Modelacties

In het kader van de maatregel "Vernieuwende proefprojecten" wordt steun verleend aan experimentele modelacties die betrekking hebben op:

- * *de invoering op Europees niveau van nieuwe vormen voor de erkenning van bekwaamheden met inbegrip van een validering van beroepservaring;*
- * *de bestrijding van uitsluiting door voorzieningen voor "tweedekans"-onderwijs voor de verschillende doelgroepen die hiervoor in aanmerking komen, met name in grootstedelijke achterstandswijken, met het oog op de herintegratie van jonge en volwassen, met name ongeschoolde en langdurig werklozen.*

Financiële bijdrage

De financiële bijdrage van de Gemeenschap aan de transnationale proefprojecten kan oplopen tot 75% van de voor steun in aanmerking komende uitgaven, met een maximum van 200 000 ecu per project per jaar.

De eigen middelen van de projectpartners mogen onder geen beding afkomstig zijn uit andere communautaire financieringsbronnen.

4. COMMUNAUTAIRE NETWERKEN

Steun aan communautaire netwerken voor communautaire expertise en verspreiding

De Gemeenschap verleent steun aan de totstandbrenging en de werking van communautaire netwerken voor samenwerking op opleidingsgebied tussen de betrokken lidstaten op regionaal en sectorieel niveau met zowel particuliere als openbare actoren – met inbegrip van onderzoekers – op het gebied van de beroepsopleiding met het oog op: i) de verzameling, bundeling en verruiming van Europese expertise en vernieuwende benaderingswijzen inzake een gemeenschappelijke prioriteit; ii) de verbetering van de analyse van en de anticipatie op de behoefte aan bekwaamheden; en iii) de verspreiding van de resultaten in alle betrokken milieus in de gehele Unie.

De projecten uit hoofde van deze maatregel mogen maximaal drie jaar duren.

Modelacties

In het kader van de maatregel “Europese netwerken” wordt steun verleend aan experimentele modelacties voor de ontwikkeling en de bundeling in een netwerk van “opleidingsconsortia van uiteenlopende actoren” op regionale of sectoriële basis waaraan met name de territoriale overheden, adviserende instanties, beroepsorganisaties van werkgevers en werknemers en centra voor onderzoek en opleiding – met inbegrip van universiteiten – deelnemen en die moeten fungeren als centrum voor dienstverlening, advies en voorlichting voor de toegang tot gevalideerde opleidingsmethoden en -producten.

Financiële bijdrage

De financiële bijdrage van de Gemeenschap aan de totstandbrenging van Europese netwerken kan oplopen tot 75% van de voor steun in aanmerking komende uitgaven; met een minimum van 150 000 ecu per jaar per netwerk en een maximum van 500 000 ecu per jaar – dit maximumbedrag kan alleen worden toegekend aan voorstellen voor transnationale netwerken voor de ontwikkeling van een geïntegreerd geheel van experimentele benaderingswijzen voor gevalideerde en overdraagbare opleidingsproducten. De financiële bijdrage aan “opleidingsconsortia van uiteenlopende actoren” kan ten hoogste 50 000 ecu per jaar per consortium belopen, en ten hoogste 50% van de voor steun in aanmerking komende exploitatiekosten.

De eigen middelen van de projectpartners mogen onder geen beding afkomstig zijn uit andere communautaire financieringsbronnen.

5. TALENKENNIS

Steun aan acties ter bevordering van de kennis van taal en cultuur bij opleidingen

De Gemeenschap verleent steun aan de ontwikkeling van transnationale proefprojecten voor de ontwikkeling van de talenkennis ter bevordering van de maatschappelijke en professionele integratie van jongeren of van de inzetbaarheid en het aanpassingsvermogen van werknemers. Talenkennis moet worden beschouwd als een van de essentiële vaardigheden in de cognitieve samenleving.

Er kunnen projecten worden gewijd aan het ontwerpen, beproeven, valideren, evalueren en verspreiden van lesmateriaal dat is aangepast aan de specifieke behoeften van iedere beroepsgroep en bedrijfstak – met inbegrip van talenaudits – en vernieuwende lesmethoden voor zelfstudie van talen en aan de verspreiding van de resultaten.

Voorstellen voor taalkundige en culturele ondersteuning kunnen ook worden gedaan in het kader van andere acties en maatregelen, met name ter verbetering van de kennis van talen en culturen onder opleiders en mentoren die zijn belast met de pedagogische opvang van jongeren in het kader van transnationale programma's voor fysieke mobiliteit.

Communautaire steun kan ook worden toegekend aan transnationale programma's voor uitwisselingen tussen bedrijven enerzijds en talenopleidingsinstituten of opleidingsinstellingen anderzijds. De uitwisselingen zijn bedoeld voor opleiders en mentoren die zich bezighouden met de talenkennis.

De projecten uit hoofde van deze maatregel mogen maximaal twee jaar duren.

Financiële bijdrage

De financiële bijdrage van de Gemeenschap kan oplopen tot 75% van de voor steun in aanmerking komende uitgaven, met een maximum van 150 000 ecu per project per jaar.

De eigen middelen van de projectpartners mogen onder geen beding afkomstig zijn uit andere communautaire financieringsbronnen.

6. COMMUNAUTAIR REFERENTIESYSTEEM

Steun aan acties met het oog op de totstandbrenging, bijwerking en verspreiding van een communautair referentiesysteem aan de hand waarvan de opleidingsstelsels in de lidstaten onderling vergeleken kunnen worden

Er wordt communautaire steun verleend aan transnationale acties die door middel van enquêtes, analyses en/of studies bijdragen tot de vaststelling van vergelijkbare gegevens over de stelsels en voorzieningen voor beroepsopleiding in de lidstaten, dan wel kwantitatieve en/of kwalitatieve informatie kunnen bieden ter ondersteuning van de ontwikkeling van beleid en praktijken op opleidingsgebied in de context van de levenslange opleiding. Eurostat en het Cedefop worden nauw betrokken bij de totstandbrenging van statistische instrumenten, onder eerbiediging van de geldende procedures, met name zoals die zijn vastgesteld bij Verordening (EG) nr. 322/97 van de Raad betreffende de communautaire statistiek, en met inachtneming van de beschikking van de Raad over het communautair statistisch programma 1998-2002. In dit verband verleent de Gemeenschap tevens steun aan de totstandbrenging van voorzieningen voor de opsporing van vernieuwende benaderingswijzen op het gebied van de levenslange opleiding, met name in verband met de toegang tot voortgezette opleiding in nauwe samenwerking met de sociale partners op verschillende niveaus.

De projecten uit hoofde van deze maatregel mogen maximaal drie jaar duren.

De Commissie zorgt met verschillende middelen voor een zo ruim mogelijke verspreiding van dit referentiesysteem, met name door het beschikbaar te stellen aan besluitvormers op het gebied van de beroepsopleiding bij de overheid en in de particuliere sector.

Modelactie

In het kader van de maatregel "communautair referentiesysteem" en aansluitend op haar verslag over de tenuitvoerlegging van de aanbeveling van de Raad van juni 1993 betreffende de toegang tot voortgezette opleiding, stelt de Commissie voor om, in nauw overleg met de sociale partners en in samenwerking met het Cedefop, steun te verlenen aan de totstandbrenging van een voorziening voor de opsporing van goede praktijken voor de toegang tot opleiding, de ontwikkeling van de transparantie van kwalificaties en bekwaamheden, met name op het niveau van bedrijfstakken en ondernemingen.

Financiële bijdrage

De financiële bijdrage van de Gemeenschap varieert van 50 tot 100% van de voor steun in aanmerking komende uitgaven, met een maximum van 500 000 ecu per project per jaar.

De eigen middelen van de projectpartners mogen onder geen beding afkomstig zijn uit andere communautaire financieringsbronnen.

7. GEZAMENLIJKE ACTIES

1. **Ten behoeve van de in artikel 6 van dit besluit genoemde samenwerkingsacties** kan communautaire steun worden verleend aan acties in samenwerking met andere acties die onder het kennisbeleid vallen, in het bijzonder van de communautaire programma's op het gebied van het onderwijs en de jeugd, teneinde de toegang tot kennis te vergroten.
2. De coördinatie tussen deze programma's kan ten uitvoer worden gelegd door middel van gezamenlijke oproepen tot het indienen van voorstellen. De Commissie beoogt in het bijzonder een gemeenschappelijk informatie- en waarnemingsinstrument te ontwikkelen voor goede praktijken op het gebied van kennis alsmede gezamenlijke acties op het gebied van educatieve multimedia en opleiding.
3. Er worden geschikte maatregelen genomen, zoals met name de oprichting van "Europese kenniscentra", om op regionaal en lokaal niveau het contact en de interactie te waarborgen tussen degenen die zowel aan dit programma als ook aan de programma's ten behoeve van het onderwijs en de jeugd deelnemen; aldus kunnen deze maatregelen ook bijdragen tot de tenuitvoerlegging van een beleid van levenslang leren in de betrokken regio's en plaatsen.

8. FLANKERENDE MAATREGELEN

Voor de verwezenlijking van de in artikel 2 van het besluit beschreven doelstelling wordt communautaire steun verleend aan:

- * activiteiten voor de coördinatie en controle van de lidstaten als bedoeld in artikel 5 van dit besluit,
- * activiteiten voor voorlichting, controle, begeleiding, evaluatie en verspreiding die de lidstaten of de Commissie ontplooiën om de toegang tot het programma te vergemakkelijken en de overdracht te bevorderen van de ontwikkelde methodes, producten en hulpmiddelen en de resultaten van de communautaire maatregelen, onder andere door de totstandbrenging van elektronische verbindingen en gegevensbanken,
- * Bij de uitvoering van het programma kan de Commissie organisaties voor technische bijstand inschakelen die uit de totale financiële middelen van het programma worden gefinancierd. Onder dezelfde voorwaarden kan zij de hulp van deskundigen inroepen. Verder kan de Commissie seminaries, symposia of andere bijeenkomsten van deskundigen organiseren die de uitvoering van het programma kunnen vergemakkelijken. Ook kan de Commissie activiteiten op het gebied van voorlichting, publiciteit en verspreiding uitvoeren.

Deel III: Selectieprocedures

IIIA: Gedecentraliseerde selectieprocedure

1. De gedecentraliseerde selectieprocedure is van toepassing op alle communautaire acties en maatregelen. De procedure omvat de volgende fasen.
2. Volgens de bij de algemene oproep tot het indienen van voorstellen vastgestelde regels kunnen coördinatoren van transnationale projecten voorstellen indienen bij de door de betrokken lidstaat aangewezen beheersstructuur.
3. De beheersstructuur evalueert de voorstellen op basis van een op communautair niveau opgesteld bestek in het kader van het in bijlage C vastgestelde globale bedrag.
4. Op basis van deze evaluatie leggen de lidstaten elk jaar op een door de Commissie na raadpleging van het comité vastgestelde datum aan de Commissie (en ter informatie aan de overige lidstaten) hun algehele voorstel voor, in de vorm van een verslag over de resultaten per doelstelling en per maatregel van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen, de evaluatieprocedure en de aan de initiatiefnemers verleende bijstand, alsmede een lijst met een beschrijving van de voorstellen die gehonoreerd kunnen worden, voorzien van een motivering en gerangschikt naar prioriteit.
5. De Commissie onderzoekt ieder verslag en overlegt daarbij zo nodig met de betrokken lidstaat.
6. Na dit onderzoek dient de Commissie bij het programmacomité een voorstel in voor de verdeling van de jaarlijkse begrotingsmiddelen over de gedecentraliseerde subsidies per maatregel en per lidstaat en verzoekt het comité om advies overeenkomstig artikel 7 van het besluit.
7. Na raadpleging van het programmacomité bepaalt de Commissie de definitieve hoogte van het globale bedrag dat aan iedere lidstaat wordt toegekend en stelt zij de voor iedere maatregel geselecteerde voorstellen vast.
8. De in de punten 5, 6 en 7 beschreven procedure neemt ten hoogste twee maanden in beslag.

IIIB: Gedecentraliseerde selectieprocedure

1. De gecentraliseerde selectieprocedure is van toepassing op de communautaire modelacties voor iedere maatregel. De procedure omvat met name de voorstellen die zijn ingediend door Europese organisaties en door netwerken die zijn opgericht voor de exploitatie en verspreiding van de resultaten van transnationale netwerken rond een communautair thema en van de experimentele modelacties, -projecten en -netwerken als bedoeld in deel II hierboven.
 - i) In het kader van de algemene oproep tot het indienen van voorstellen, waarbij prioriteiten zijn vastgelegd, dienen de coördinatoren van projecten een voorontwerp voor te leggen aan zowel de Commissie als, ter informatie, aan de beheersstructuur van de bevoegde lidstaat.

- ii) In overleg met het programmacomité onderzoekt de Commissie alle voorontwerpen, waarna zij een selectie maakt. De coördinatoren van de projecten worden van de uitslag van deze voorselectie in kennis gesteld.
- iii) De coördinator van ieder project dat aan het eind van deze eerste fase wordt geselecteerd, dient binnen een termijn van drie maanden een definitief voorstel in bij de Commissie en, ter informatie, bij de beheersstructuur van de bevoegde lidstaat.
- iv) Met medewerking van een groep onafhankelijke deskundigen die de Commissie heeft aangewezen na raadpleging van de lidstaten en de betrokken milieus, waaronder met name de sociale partners, gaat de Commissie over tot de transnationale beoordeling van de ingediende voorstellen en doet zij een voorstel voor een selectie van acties die worden gebundeld in een ***Europees kennisprogramma***.
- v) De Commissie verzoekt het programmacomité om advies over dit selectievoorstel en stelt, volgens de procedure van artikel 7 van dit besluit, het Europees kennisprogramma vast.
- vi) De Commissie stelt de definitieve lijst van geselecteerde voorstellen vast en deelt deze mede aan het programmacomité. Zij stelt bovendien de voorwaarden vast voor de controle van deze experimentele projecten.

Verdeling van het budget

1. Bij het begin van ieder boekjaar en uiterlijk 1 maart van ieder jaar dient de Commissie bij het comité een voorlopig overzicht in van de verdeling van de begrotingsmiddelen per type maatregel en per procedure, daarbij rekening houdend met de in artikel 2 van dit besluit vastgelegde doelstellingen, en verzoekt het comité om advies. Op basis hiervan stelt de Commissie voor iedere lidstaat ter indicatie een globaal bedrag vast voor de uitvoering van maatregelen in het kader van de gedecentraliseerde selectieprocedure.
2. Voor het eerste jaar van de uitvoering van het programma, en uitsluitend voor de hierboven beschreven transnationale stage- en uitwisselingsprogramma's in het kader van maatregel B1 die uiterlijk 1 oktober 2000 van start gaan, dienen de lidstaten uiterlijk 31 maart 2000 een operationeel programma in. Op basis hiervan kent de Commissie iedere lidstaat een globaal bedrag toe waarmee de lidstaten transnationale programma's kunnen financieren. Het gedeelte van dit bedrag dat op 1 september 2000 niet gebruikt is, wordt gevoegd bij het globale eindbedrag dat overblijft na de in deel II hierboven beschreven procedure.

Procedure voor de vaststelling van de subsidies voor de transnationale stage- en uitwisselingsprogramma's

1. De transnationale stage- en uitwisselingsprogramma's voor jongeren die een initiële opleiding volgen, worden ieder jaar uiterlijk 31 maart ter beoordeling en vervolgens goedkeuring aan de Commissie voorgelegd. Voor ieder programma moet per groep begunstigden duidelijk worden aangegeven:
 - * de door de programma beoogde doelgroepen,
 - * de inhoud en de doelstellingen wat bekwaamheden en/of kwalificaties betreft,
 - * de duur van de opleiding en/of werkervaring in een opleidingsinstelling en/of bedrijf,
 - * de partners in de andere lidsta(a)t(en) indien de opleiding tegelijkertijd in verschillende lidstaten plaatsvindt,
 - * de wijze van validering of erkenning van de bekwaamheden en/of kwalificaties in het opleidingsstelsel die de begunstigden hebben verworven in de lidstaat van vertrek waar zij hun opleiding volgen.

De Commissie verleent per doelgroep van deze programma's een algemene subsidie die wordt vastgesteld volgens een in het kader van de procedure van artikel 7 van het besluit vastgestelde berekeningswijze en waarbij rekening wordt gehouden met:

- * de bevolking;
- * het BBP per hoofd van de bevolking in de lidstaat uitgedrukt in koopkrachtstandaard;
- * de geografische afstand en de vervoerskosten;

- * voor zover mogelijk het gewicht van de betrokken doelgroep in de lidstaat in verhouding tot de totale bevolking.
- * de omvang van de totale en van de langdurige werkloosheid.

De toepassing van deze criteria mag in geen geval leiden tot uitsluiting van een lidstaat van de financiering van de hierboven bedoelde transnationale stage- en uitwisselingsprogramma's.

De globale subsidie wordt aan iedere lidstaat verleend op basis van bovengenoemd operationeel plan, waarin het volgende wordt vermeld:

- * de wijze waarop de steun wordt beheerd;
- * de te nemen maatregelen om de organisatoren van stages te helpen potentiële partners te vinden;
- * passende maatregelen voor een adequate voorbereiding (met name in pedagogische en linguïstisch opzicht), organisatie en controle van de stages en uitwisselingen.

Definities

In de zin van dit besluit en rekening houdend met de verschillen in de stelsels en voorzieningen van de lidstaten wordt verstaan onder:

- a) “initiële beroepsopleiding”: iedere vorm van initiële beroepsopleiding, met inbegrip van het technisch en beroepsonderwijs en het leerlingwezen, waarmee jongeren een beroepskwalificatie kunnen verkrijgen die wordt erkend door de bevoegde instanties van de lidstaat waarin zij wordt verkregen;
- b) “alternerende opleiding”: beroepsopleiding op alle niveaus, met inbegrip van het hoger onderwijs, die wordt afgesloten met een door de bevoegde autoriteiten in de betrokken lidstaat erkend diploma of erkende kwalificatie, en waarbij opleidingsperioden in een opleidingsinstelling op structurele wijze worden afgewisseld met opleidingsperioden in een bedrijf; opleidingsinstelling en bedrijf worden hierbij beschouwd als onderling verschillende en complementaire leerplekken;
- c) “voortgezette beroepsopleiding”: elke beroepsopleidingsactie ondernomen door werkenden van de Europese Gemeenschap tijdens hun beroepsleven;
- d) “levenslange opleiding”: de opleidingsmogelijkheden die personen gedurende hun hele leven worden geboden opdat zij de voor hun beroepsleven relevante kennis en vaardigheden voortdurend kunnen bijwerken;
- e) “beroepskeuzevoorlichting”: het verstrekken van advies en informatie inzake beroepskeuze en -mobiliteit, zowel in het kader van het onderwijs en de beroepsopleiding als door middel van individuele voorlichtingsinitiatieven;
- f) “bedrijf”: elke onderneming in de particuliere of publieke sector, ongeacht de omvang en rechtsvorm ervan of de bedrijfstak waartoe zij behoort, en alle soorten economische bedrijvigheid, met inbegrip van de sociale economie;
- g) “werkende”: een ieder die, ongeacht of hij werk heeft, bindingen heeft met de arbeidsmarkt, zelfstandigen inbegrepen;
- h) i) “sociale partners op nationaal niveau”: de organisaties van werkgevers en werknemers overeenkomstig de nationale wetgevingen en/of praktijken;
ii) “sociale partners op communautair niveau”: de organisaties van werkgevers en werknemers die deelnemen aan de sociale dialoog op communautair niveau;
- i) “opleidingsinstelling”: alle soorten overheids-, semi-overheids- of particuliere instellingen die zich overeenkomstig de nationale wetgeving en/of praktijk bezighouden met beroepsopleiding, bijscholing, nascholing of omscholing, ongeacht de daaraan in de lidstaten gegeven benaming;
- j) “universiteit”: alle soorten hogeronderwijsinstellingen die overeenkomstig de nationale wetgeving en/of praktijk kwalificaties en diploma’s op hoog niveau verlenen, ongeacht de benaming ervan in de lidstaten;

- k) “territoriale partners”: alle actoren op territoriaal niveau – territoriale overheden, verenigingen, kamers van koophandel, verenigingen, groepen van ondernemingen, raadgevende instanties, media enz. – die zijn betrokken bij een vorm van samenwerking op plaatselijk of regionaal niveau met betrekking tot opleidingsacties;
- l) “open en afstandsonderwijs en -opleiding”: iedere flexibele vorm van beroepsopleiding met behulp van:
- traditionele of geavanceerde technologieën en informatie- en communicatiediensten
- en
- de steun van begeleiders en individuele mentoren;
- m) “Europese opleidingstrajecten”: iedere periode van initiële of voortgezette beroepsopleiding die wordt afgelegd in een andere lidstaat dan in het land waar de betrokkene een opleiding volgt.
- n) “Communautair referentiesysteem”: het geheel van analyses, studies, enquêtes en inventarisaties van goede praktijken met behulp waarvan – voor een specifiek thema of gebied – op communautair niveau de positie van de lidstaten en de geboekte vooruitgang kunnen worden vastgesteld.

“LEONARDO DA VINCI”-PROGRAMMA

FINANCIEEL MEMORANDUM

1. TITEL VAN DE MAATREGEL

Tweede fase van het communautaire actieprogramma inzake beroepsopleiding (Leonardo da Vinci II)

2. BEGROTINGSLIJN

B3-1021 - Leonardo da Vinci en deel A

3. JURIDISCHE GRONDSLAG

Besluit nr. 99/.../EG van de Raad van .../1999 tot vaststelling van de tweede fase van het communautaire actieprogramma inzake beroepsopleiding (Leonardo da Vinci II)

4. BEGROTINGSGEGEVENS

4.1 Indeling van de uitgaven, rubriek PF

NVU, gespitste kredieten, rubriek PF: 3

4.2 Looptijd en wijze van verlenging

Het programma bestrijkt de periode van 1 januari 2000 tot en met 31 december 2004.

De Commissie zal vóór 30 juni 2003 een eventueel voorstel voor verlenging van het programma indienen, met name op basis van de resultaten van het in artikel 12 van het besluit bedoelde tussentijds verslag.

5. AARD VAN DE UITGAVEN/INKOMSTEN

- *subsidiëring voor 100%*: financiering voor 100% in enkele gevallen (openbare aanbestedingen);
- *subsidie voor medefinanciering met andere openbare of particuliere financieringsbronnen*:
in de regel: de maatregelen worden normaliter voor maximaal 75% medegefinancierd.

6. NOODZAAK VAN DE COMMUNAUTAIRE MAATREGEL EN NAGESTREEFDE DOELEN

6.1 Rechtvaardiging van de communautaire maatregel

In alle landen van Europa verlopen de inschakeling en het zich handhaven in het beroepsleven alsmede de wederinschakeling in het actieve leven via bepaalde processen, met name het verwerven van erkende beroepsbekwaamheden en kwalificaties, waarbij een deel van de Europese burgers (jongeren zonder solide

beroepservaring, langdurig werklozen enz.) is uitgesloten en dus niet op deze wijze aan de samenleving kan deelnemen.

Wat het vinden van een eerste baan betreft, is dankzij de communautaire samenwerking (Petra, ad-hocmaatregelen van Leonardo I), belangrijke vooruitgang geboekt, gebaseerd op de uitwisseling van ervaring en goede praktijken: nieuwe opleidingsmethoden, aangepaste onderwijsmethoden en -middelen, met gebruikmaking van nieuwe informatie- en communicatietechnologieën (NICT). Bovendien is er op dit terrein, evenals in het hoger onderwijs, bij de jongeren een grote vraag naar uitwisselingen en mobiliteit binnen Europa.

Om te kunnen blijven beschikken over arbeidskrachten van hoog niveau in Europa moet worden beantwoord aan de grotere vraag naar opleidingen gedurende het hele beroepsleven:

- a) gezien de demografische ontwikkelingen die de Commissie heeft beschreven in haar Demografisch verslag²⁰ zal de actualisering van de beschikbare bekwaamheden steeds meer neerkomen op degenen die al werk hebben;
- b) de succesvolle aanpassing van de werkorganisatie aan de technologische innovaties (steeds meer gebruik van NICT) zal grotendeels afhangen van de wijze waarop de bekwaamheden van de al in het bedrijfsleven werkende personen evolueren.

De Commissie heeft aangegeven wat daarvoor in de Unie moet worden bereikt²¹; op dit moment kan minder dan een op de vier werknemers in Europa in een periode van een jaar aan een bij- en nascholingsactie deelnemen. Daarom moet het optreden van de Gemeenschap bevorderen dat er op Europese schaal meer mogelijkheden voor de toegang tot en het verwerven van nieuwe bekwaamheden komen, en moet zij beroepsprofielen vaststellen die in overeenstemming zijn met de beroepen die Europa in de nabije toekomst nodig heeft.

Tenslotte is in alle lidstaten van de Gemeenschap de toegang tot scholing steeds meer bepalend voor de arbeidsgeschiktheid. Ontbreken de nodige bekwaamheden of zijn zij ontoereikend of verouderd, dan dreigt blijvende uitsluiting van de arbeidsmarkt en daar zijn de traditionele manieren voor arbeidsinpassing niet goed op berekend. Het gaat er dus om door middel van communautaire samenwerking drastisch innoverende benaderingen te ontwikkelen waardoor deze uitsluitingsprocessen kunnen worden doorbroken.

6.2 Algemeen doel

Op basis van de ervaring die tijdens de eerste fase van het Leonardo-programma is opgedaan (met name van de conclusies van de tussentijdse evaluatie) en van de doelstellingen die de Commissie in haar mededeling "Voor een Europa van de kennis" heeft vastgelegd, draagt het voorstel door middel van acties op het gebied van de beroepsopleiding bij aan de tenuitvoerlegging van een kennisbeleid op communautair niveau: beoogd wordt een Europese onderwijsruimte ter bevordering van onderwijs en opleiding gedurende het hele leven tot stand te brengen waarin kennis en

²⁰ Demografisch verslag 1997 COM(97) 361 def.

²¹ Verslag van de Commissie over de toegang tot voortgezette beroepsopleiding in de Unie COM(97) 180def.

bekwaamheden kunnen worden ontwikkeld en het burgerschap beter kan worden uitgeoefend.

6.3 Specifieke doelstellingen en maatregelen

Het voorstel voor een tweede fase van het Leonardo-programma beoogt de samenwerking op communautair niveau tussen actoren op het gebied van de beroepsopleiding voort te zetten, waarbij de uitvoeringsprocedures sterk vereenvoudigd zullen worden. Daartoe wordt voorgesteld **de communautaire actie tot drie doelstellingen te beperken:**

- **verbeteren en versterken van de maatschappelijke en beroepsintegratie van jongeren**, in het bijzonder door middel van het alternerend leren en het leerlingwezen;

In het licht van de ervaring met Leonardo I en de richtsnoeren van het Witboek van de Commissie “Naar een cognitieve samenleving”²² zal duidelijke prioriteit worden toegekend aan alternerende opleidingen en het leerlingwezen op alle niveaus, ook het hoger onderwijs: door te stimuleren tot het vastleggen en verwerven van bekwaamheden (essentiële bekwaamheden, specifieke beroepsbekwaamheden en transversale bekwaamheden) vergroten zij de erkende inzetbaarheid van de jongeren en hun persoonlijke inpassingsmogelijkheden.

- **verbreden en ontwikkelen van de toegang tot een hoogwaardige voortgezette opleiding en scholing gedurende het gehele leven**, in het bijzonder ter begeleiding van technologische en organisatorische vernieuwingen;

Communautaire samenwerking is doorslaggevend (zie tussentijdse evaluatie Leonardo I) om investeringen in opleiding door alle betrokkenen te bevorderen en hinderpalen voor de toegang tot opleiding weg te nemen.

- **consolideren van het proces van reïntegratie in de arbeidswereld van mensen wier positie op de arbeidsmarkt ernstig gevaar loopt**, met name door het verbeteren van de samenwerking tussen het bedrijfsleven, de opleidingsinstituten en de desbetreffende infrastructuur.

Deze benaderingen zullen worden aangepast aan de sociale en institutionele context en aan de doelgroepen (probleemjongeren, omscholende volwassenen, oudere werknemers, migranten...), terwijl zij tevens zullen bijdragen aan de algehele versterking van de samenwerking tussen de opleidingskringen (opleidingsinstellingen, universiteiten), het bedrijfsleven (vooral het plaatselijke MKB) en de infrastructuur voor begeleiding en opvang.

Er kan gebruik gemaakt worden van **zes soorten maatregelen**, die door de Commissie zijn voorgesteld in haar mededeling “Voor een Europa van de kennis”, waarbij een systematischer aanpak gevolgd wordt; de maatregelen kunnen in het kader van elk van de doelstellingen ten uitvoer worden gelegd, waarbij hun relatieve gewicht echter van de doelstelling in kwestie afhangt.

²² Witboek “Onderwijzen en leren - naar een cognitieve samenleving”.

Wat de doelstelling integratie betreft, levert de fysieke mobiliteit van de leerlingen de hoogste communautaire meerwaarde op. Bij de tweede doelstelling (voortgezette opleiding) zou grootschalige mobiliteit van de werknemers onoverkomelijke organisatorische en financiële problemen met zich brengen; hier zal dus het accent gelegd worden op virtuele mobiliteit, proefprojecten en netwerken. De doeltreffendste maatregelen op communautaire schaal voor de derde doelstelling (reïntegratie in de arbeidswereld) is wel de verspreiding van goede praktijken door middel van netwerken.

- **Maatregel 1: fysieke mobiliteit:** ondersteuning van mobiliteit (stages van korte en lange duur) op basis van acties voor oriëntatie (studiebezoeken) en experimentele verspreiding (modelacties);
- **Maatregel 2: virtuele mobiliteit:** transnationale proefprojecten, bedoeld om het gebruik van NICT bij de opleiding te ontwikkelen door middel van Europese partnerschappen, daarbij voortbouwend op de ervaring met voorbereidings- en verspreidingsacties (modelacties);
- **Maatregel 3: vernieuwende proefprojecten:** transnationale proefprojecten die resulteren in nieuwe opleidingsproducten en -processen (erkenning, toegang tot scholing enz.), op basis van de modelacties voor het volgen en verspreiden van de resultaten;
- **Maatregel 4: Europese netwerken:** steun voor de oprichting en werking van transnationale netwerken voor samenwerking, expertise en demonstratie, waardoor op het gebied van de beroepsopleiding ervaringen en goede praktijken kunnen worden uitgewisseld;
- **Maatregel 5: talenkennis:** bevordering van de talenkennis en het begrip voor culturele verscheidenheid door middel van transnationale proefprojecten die resulteren in nieuwe opleidingsproducten en -methoden die toegesneden zijn op de behoeften van de arbeidswereld, en verhoging van de bekwaamheden van de opleiders (mobiliteitsacties);
- **Maatregel 6: referentiesysteem:** ondersteuning van de verspreiding van goede praktijken en de vergroting van de kennis van de stelsels en voorzieningen voor beroepsopleiding door consolidatie van de instrumenten voor het maken van vergelijkingen (databases voor kwantitatieve en kwalitatieve gegevens). Uit werkzaamheden op bepaalde gebieden (toegang tot scholing, voortgezette opleiding enz.) is gebleken dat eerst een vergelijkende aanpak moet worden gevolgd om te komen tot systemen van transnationale indicatoren, die sleutelementen zijn voor toekomstige gemeenschappelijke evaluatie- en benchmarking-methoden.

Hierbij moeten nog drie dingen worden opgemerkt:

- a) De financiële programmering voorziet in een **verschillend tijdpad** voor elk van de maatregelen. Verwacht mag worden dat de acties voor fysieke mobiliteit geleidelijk op gang zullen komen; de virtuele mobiliteitsacties en de netwerken, die duidelijk een noviteit zijn, zullen daarentegen na een bescheiden start plotseling sterk toenemen. Het

aantal proefprojecten en taalacties zal kleiner zijn dan momenteel (innovatie is prioritair) maar ook een duidelijke toename vertonen.

- b) Deze maatregelen kunnen ook ten uitvoer gelegd worden in de vorm van **gezamenlijke acties** met de terreinen onderwijs en jeugdzaken. De Commissie zal dat doen op de meest geschikte wijzen, bijvoorbeeld gezamenlijke oproepen van de drie programma's tot het indienen van voorstellen voor beperkte, specifieke werkzaamheden.
- c) Het voorstel kent **twee soorten selectieprocedures**, op basis van een oproep tot het indienen van voorstellen waarvoor de prioriteiten halverwege de looptijd opnieuw zullen worden vastgesteld.
 - een **gedecentraliseerde** selectieprocedure op basis van gemeenschappelijke specificaties (grotere verantwoordelijkheid bij de nationale autoriteiten); de Commissie behoudt wel de verantwoordelijkheid voor de eindbeslissing: voor het grootste deel van de projecten.
 - **gecentraliseerde** selectie: projecten van Europese organisaties, verspreidingsnetwerken op communautaire schaal en voor een aantal modelacties.

6.4 Doelgroep en kritieke massa

De zes maatregelen zullen al naar de situatie rechtstreeks betrekking hebben op de eindgebruikers van de beroepsopleiding (jongeren die aan fysieke mobiliteit deelnemen), de opleiders en/of de beleidsmakers om de resultaten uit te dragen (studiebezoeken, modelacties voor fysieke mobiliteit, mobiliteit van taaldocenten in het bedrijfsleven enz.) of de verschillende betrokken partijen, zoals openbare en particuliere organisaties en instellingen, genoemd in artikel 4 van het besluit.

Voor de fysieke mobiliteit van jongeren zijn in Leonardo I per jaar bijna 30 000 beurzen toegekend. De nieuwe fase van het programma streeft ernaar dat dit tegen het eind van de looptijd op zo'n 75 000 beurzen per jaar komt. Het is de bedoeling bij de mobiliteit van leerlingen en andere jongeren die een beroepsopleiding volgen zo mogelijk het enorme succes van Erasmus te evenaren wat betreft het profiel van de communautaire actie en de mentaliteitsomslag bij de potentiële begunstigen, de publieke opinie en de beleidsmakers.

Bij de andere maatregelen is het aantal gefinancierde projecten welbewust beperkt gehouden om de inspanningen te concentreren op de kwaliteit van de ondersteunde acties en daardoor op het effect van hun verspreiding: zo is het consolideren van de in de projecten gebundelde expertise, in overeenstemming met de conclusies van de tussentijdse evaluatie van Leonardo I, bijzonder uitgesproken bij de innoverende proefprojecten.

7. FINANCIËLE GEVOLGEN

7.1 Wijze van berekening van de totale kosten van de maatregel (verband tussen kostenonderdelen en totale kosten)

7.1.1 Maatregel 1 (fysieke mobiliteit)

a) Stages van korte duur (2 weken tot 3 maanden):

Doelgroep: jongeren die een opleiding volgen, studenten, jonge afgestudeerden, werkende jongeren en jongeren op zoek naar een baan.

Totale kosten per stage: ca. **1 500 ecu**.

Dit bedrag is samengesteld aan de hand van de volgende minimumbedragen:

Verblijfkosten (gemiddeld 30 dagen à 25 ecu/dag)	750
Reiskosten	500
Verzekering	50
Vorbereiding/organisatie/pedagogische begeleiding	<u>200</u>
Totale kosten per stage (minimum)	1 500 ecu (d.w.z. 50 ecu/dag)

De gemiddelde kosten per dag van stages van korte duur (gemiddeld 3 weken) in het kader van Leonardo I lagen bij omstreeks 45 ecu/dag in 1995: dit is nu iets hoger doordat meer aandacht wordt besteed aan de pedagogische begeleiding, zoals door de tussentijdse evaluatie was aanbevolen.

b) Stages van lange duur (3 tot 12 maanden):

Deze hebben dezelfde doelgroep. Doordat deze stages in het huidige programma gemiddeld 4 maanden duren, is de organisatie complexer dan bij korte stages en is meer pedagogische begeleiding nodig.

Totale kosten per stage: 4 200 ecu, uitgaande van de volgende minimale kosten:

Verblijfkosten (gemiddeld 120 dagen à 25 ecu/dag)	3 000
Reiskosten	500
Verzekering	200
Vorbereiding/organisatie/pedagogische begeleiding	<u>500</u>
Totale kosten per stage	4 200 ecu (d.w.z. 35 ecu/dag)

De gemiddelde kosten per dag van stages van lange duur (gemiddeld 91 dagen) in het kader van Leonardo I lagen bij omstreeks 31 ecu/dag in 1995. Het verschil is deels gelegen in de intensievere pedagogische begeleiding.

c) Studiebezoeken (1 tot 6 weken):

Doelgroep: opleiders, mentoren, specialisten op het gebied van de beroepsopleiding. Gemiddelde duur: 2 weken.

Totale kosten per bezoek: ca. **2 100 ecu** (d.w.z. 150 ecu/dag).

Het verschil in de gemiddelde kosten per dag vergeleken met de hiervoor besproken acties zit hem hoofdzakelijk in de verblijfkosten (110 ecu/dag) voor deze doelgroep (volwassenen op dienstreis).

d) Modelacties

Doelgroep: de doelgroepen van de bovengenoemde acties tezamen.

Deze meerjarenprojecten bieden de doelgroep een voorbeeld van concrete mechanismen voor geografische mobiliteit op een werkelijk "Europese" schaal. Er zijn diverse regio's en/of beroepssectoren bij betrokken in het kader van Europese netwerken voor alternerende opleiding (inclusief het leerlingwezen).

Elke actie, die voor 100% door de Gemeenschap wordt gefinancierd, zal gemiddeld 10 landen betreffen, dus 10 nationale beheersstructuren: de jaarlijkse kosten per actie worden geraamd op 400 000 ecu, dus 40 000 ecu per structuur.

Bij de berekening is uitgegaan van 9 modelacties (gemiddeld is elk land bij 6 acties betrokken) voor de hele looptijd van het programma, en een bedrag van 400 000 ecu per actie per jaar, dus totaal **3,6 miljoen ecu per jaar**.

7.1.2 Maatregel 2 (virtuele mobiliteit)

Deze nieuwe maatregel, die tweejarige projecten omvat, bestaat uit de bevordering van NICT voor het ontwerpen van nieuw beroepsopleidingsmateriaal (vgl. tussentijdse evaluatie Leonardo I).

a) Transnationale projecten voor virtuele mobiliteit

Bij deze projecten voor nieuwe multimediale leermiddelen wordt de beroepscultuur van diverse landen in aanmerking genomen (idealiter vier of vijf landen, met een deskundige per land, plus een klein team van multimediaspecialisten voor het model).

Totale kosten per project: tussen **550 000 en 900 000 ecu**, als volgt samengesteld:

Vervaardiging van de drager (master copy)

Vervaardiging van een interactieve CD-ROM	150 000-200 000
of Vervaardiging van een diskette	100 000-120 000
of Opzetten van een Internet-site (teksten)	50 000-60 000

Kosten van deskundigen, halftijds voor twee jaar (5-7 deskundigen, inclusief multimediateam)

werk: 5-7 x 235 dagen x 300 ecu/dag	350 000 à 500 000
reizen voor vergaderingen (1/kwartaal) à 1 000 ecu x 4 deskundigen	32 000

Bijstand en secretariaat

(4 personen halftijds voor 2 jaar, 150 ecu/dag)	70 000
---	--------

Algemene kosten

(huur materiaal, communicatie) voor 2 jaar	40 000 à 60 000
--	-----------------

Verspreiding (brochures enz.): 10 000 à 50 000

Totale kosten per project ca. 550 000 à 900 000 ecu

De financiële bijdrage van de Gemeenschap beperkt zich tot 75% van de totale kosten met een maximum van 300 000 ecu per project per jaar (voor een project van 800 000 ecu over 2 jaar).

Gemiddeld zullen per land in een periode van twee jaar in totaal vijf projecten worden gelanceerd, waarvan twee grote projecten (multimediale CD-ROM e.d.) en drie minder omvangrijke projecten (klassieke publicatie of Internet-site).

Met een financiële steun van 2 x 300 000 ecu per multimediateamproject en 2 x 200 000 ecu per ander project zal per jaar gemiddeld **17,8 miljoen ecu** nodig zijn (waarbij in het midden gelaten wordt wanneer de projecten van start gaan).

b) Communautaire modelacties

Deze duren ook twee jaar, bestrijken alle deelnemende landen en worden voor 100% gefinancierd; zij dragen bij aan de versterking van het opleidingsbeleid en de technologieoverdracht met NICT.

Totale kosten per actie: ca. **600 000 ecu**.

Het programma zal gemiddeld per jaar zo'n 5 tweejarige projecten steunen, waarvoor dus ongeveer **3 miljoen ecu** per jaar moet worden uitgetrokken).

7.1.3 Maatregel 3 (vernieuwende proefprojecten)

a) Vernieuwende proefprojecten

Deze zorgen er dankzij de verspreiding van producten met NICT voor dat de pedagogische methoden een groter effect hebben.

Analoog aan de "basis"-projecten voor virtuele mobiliteit (Internet-site zonder videoanimatie, enz.) worden de totale kosten hiervan geraamd op zo'n 500 000 ecu voor twee jaar. Uitgaande van een maximale medefinanciering van 75% komt dit op $2 \times 200\ 000 = 400\ 000$ ecu per project.

De kosten per project zijn een gevolg van de grotere expertise en technische follow-up (vgl. conclusies tussentijdse evaluatie Leonardo I), waartegenover wel een duidelijke concentratie staat: 5 projecten per jaar, dus zo'n 75 tweejarige proefprojecten per jaar (80% minder dan in Leonardo I), met een maximale steun van $2 \times 200\ 000$ ecu per project – ergo **30,0 miljoen ecu per jaar**.

b) Communautaire modelacties

De tweejarige modelacties hebben onder andere betrekking op nieuwe vormen van erkenning van bekwaamheden en "tweedekans"-opleidingsvoorzieningen.

Hiervoor moet zo'n **400 000 ecu** worden uitgetrokken.

De Commissie wil gemiddeld per jaar zo'n 9 modelacties te lanceren voor prioritaire vraagstukken (erkenning, kwaliteit van de opleiding, toegang tot scholing enz.) met een communautaire steun van 100% (400 000 ecu vastgelegd bij de start), d.w.z. **4,0 miljoen ecu per jaar**.

7.1.4 Maatregel 4 (Europese netwerken)

a) Opleidingsconsortia van uiteenlopende actoren

- Doel: nader tot elkaar brengen van het bedrijfsleven en de instellingen voor beroepsopleiding.
- Model: de SOUO's van het Comett-programma die erin geslaagd zijn met deze toenadering een begin te maken (zie eindevaluatie). Tussen 1992 en 1994 zijn ongeveer 220 SOUO's door de Commissie gesteund voor een totaal van 24 miljoen ecu (dus gemiddeld 36 000 ecu per SOUO per jaar).
- Ter ondersteuning van de consolidering van dit proces: opleidingsconsortia met uiteenlopende actoren (nog steeds op regionale en sectoriële basis). De medefinanciering van de Commissie, maximaal 50% (50 000 ecu per jaar per actie), wordt over een periode van 5 jaar teruggebracht om het zoeken naar alternatieve financieringsbronnen te stimuleren (deelneming van de lagere overheden).

Het aanvankelijke aantal consortia is iets lager gesteld dan de uiteindelijke omvang van het netwerk van SOUO's en zal tussen 2000 en 2002 in twee stappen met 25% worden verhoogd. Bij deze stijging is rekening gehouden met de deelname van de landen in de pretoetredingsfase.

(miljoen ecu)

Aantal consortia	2000	2001	2002	2003	2004	Totaal 2000-2004
200	10,000	8,000	6,000	4,000	2,000	
25		1,250	1,000	0,750	0,500	
25			1,250	1,000	0,750	
Totaal	250	10,000	9,250	8,250	3,250	36,500

b) Netwerken voor communautaire expertise en verspreiding

Doel: bundeling en verspreiding van Europese expertise en innoverende benaderingen met betrekking tot prioritaire thema's van gemeenschappelijk belang: het verband tussen opleiding en werktijd, "learning organisations", erkenning van bekwaamheden, modernisering van het leerlingwezen, integratie van gehandicapten enz. Gezien de verscheidenheid van deze thematiek zullen tijdens de looptijd van het programma minimaal 20 netwerken nodig zijn.

Minimumduur drie jaar: ten minste twee jaar voor het bijeenbrengen en vergelijken van de expertise en dan nog een jaar om de netwerken te helpen zelfstandig te kunnen functioneren, door verspreiding en vergelijking van de gebundelde synthese met expertise van buiten.

De financiële bijdrage van de Gemeenschap kan tot 75% van de subsidiabele kosten gaan, met een minimum van 150 000 ecu per jaar per netwerk en een maximum van 500 000 ecu per jaar.

Voor projecten van gemiddelde omvang wordt het gemiddelde jaarbudget op 400 000 ecu geraamd, met als voornaamste bestanddelen: expertise (1 expert per land) en verspreiding (publicaties, nieuwsgroep op Internet en onderhoud daarvan).

De communautaire medefinanciering bedraagt maximaal 900 000 ecu, **3 x 300.000 ecu**. In totaal vereist deze actie dus een krediet van $3 \times 300\,000 \text{ ecu} \times 20 \text{ netwerken} = \mathbf{18 \text{ miljoen ecu}}$, waarbij in het midden gelaten wordt wanneer de netwerken van start gaan.

7.1.5 Maatregel 5 (talenkennis)

De voorbereiding op het gebied van taal en cultuur draagt bij aan het welslagen van de mobiliteitsacties, met name die betreffende alternerende opleidingen - inclusief de verspreiding ervan; daarom is de voortgezette opleiding van taaldocenten bij bedrijven van belang.

a) **Transnationale uitwisselingsprogramma's voor taaldocenten**

Voor de periode 2000-2004 mikt Leonardo II op gemiddeld 500 begunstigden per jaar met een steun van 2 250 ecu per uitwisseling (vergeleken met de kosten van de studiebezoeken van maatregel 1 zijn de kosten hoger als gevolg van het langere verblijf en de kosten van bij- en nascholing).

In totaal is bij gemiddeld 500 uitwisselingen à 2 250 ecu een bedrag van **1,125 miljoen ecu per jaar** nodig.

b) **Proefprojecten**

Doel van deze projecten (maximale duur: twee jaar): ontwikkelen, evalueren en verspreiden van didactisch materiaal dat is aangepast aan de specifieke behoeften van iedere beroepsgroep en bedrijfstak – met inbegrip van talenaudits – en vernieuwende lesmethoden voor zelfstudie van talen.

Gemiddeld: overeenkomend met 15 grote proefprojecten per jaar, waarvan de kostenopbouw vergelijkbaar is met die van de projecten voor virtuele mobiliteit (maatregel 2). Uitgaande van een gemiddelde complexiteit (multimediale educatieve software op CD-ROM) komen de kosten voor zo'n project op ongeveer 400 000 ecu.

Met een maximale communautaire bijdrage van 150 000 ecu komt deze doelstelling op: $15 \times 2 \times 150\ 000 = 4,5$ miljoen ecu per jaar.

7.1.6 Maatregel 6 (communautair referentiesysteem)

a) **Acties met het oog op de totstandbrenging, bijwerking en verspreiding van een communautair referentiesysteem aan de hand waarvan de opleidingsstelsels onderling vergeleken kunnen worden**

Acties op initiatief van de deelnemende landen die door middel van enquêtes, analyses en/of studies bijdragen tot de opstelling van vergelijkbare gegevens over de stelsels en voorzieningen voor beroepsopleiding in de lidstaten en tot kwantitatieve en/of kwalitatieve informatie ter sturing van het beleid en de praktijken op opleidingsgebied in de context van een levenslange opleiding.

De maximale communautaire medefinanciering kan al naar het geval tussen 50 en 100% liggen en bedraagt gemiddeld 75%, met een maximum van 500 000 ecu per project per jaar.

i. Drie grote enquêtes

Deze hebben betrekking op: alternerende opleidingen, de toegang tot initiële opleidingen en de toegang tot voortgezette opleiding.

Uitgaande van een gemiddeld financieringspercentage (75%) komt de bijdrage voor elke tweejaarlijkse enquête op 2,9 miljoen ecu, dus in totaal **8,7 miljoen ecu** voor de hele looptijd.

ii. Andere projecten

Voor de andere, driejaarlijkse projecten wordt een bedrag van **4,5 miljoen ecu** geraamd.

Bij een medefinancieringspercentage van 75% komt de financiële bijdrage van de Commissie voor een periode van drie jaar dus gemiddeld op zo'n 300 000 ecu per project per land dat de leiding heeft (dus bij een gemiddelde financiering van 75% 25 driejarige projecten in 5 jaar), d.w.z. 5 projecten x 3 x 300 000 ecu = **4,5 miljoen ecu** per jaar.

b) Voor 100% door de Gemeenschap gefinancierde modelactie

Aansluitend op haar verslag over de tenuitvoerlegging van de aanbeveling van de Raad van juni 1993 betreffende de toegang tot voortgezette opleiding, is de Commissie van plan om, in nauw overleg met de sociale partners en in samenwerking met het Cedefop, steun te verlenen aan de totstandbrenging van een voorziening voor de opsporing van goede praktijken voor de toegang tot opleiding, de ontwikkeling van de transparantie van kwalificaties en bekwaamheden, met name op het niveau van bedrijfstakken.

De exploitatiekosten van het observatiesysteem kunnen worden geraamd op **1,3 miljoen ecu per jaar**.

7.1.7 Begeleidende maatregelen

a) Studies, vergaderingen van deskundigen, conferenties, voorlichting en publicaties

Dit omvat vooral activiteiten voor voorlichting, controle, begeleiding en verspreiding van de deelnemende landen en de Commissie, zoals de "contact- en voorlichtingsdagen" voor de initiatiefnemers van potentiële projecten op Europees niveau, de nationale initiatieven voor begeleidende seminars enz.

b) Evaluaties

* **externe evaluatie** voor de **twee externe evaluaties** (tussentijds en na afloop) is in totaal **1,0 miljoen ecu** nodig;

* **interne evaluatie** bijdrage in de vorm van subsidie aan de nationale evaluatiewerkzaamheden. De twee interne evaluaties vereisen een communautaire financiering van ongeveer **1,0 miljoen ecu** voor de looptijd van het programma.

c) Bijstand op nationaal niveau

Dit is voornamelijk bedoeld voor de kosten van de **geïntegreerde beheersstructuren** van Leonardo II in elk deelnemend land. Gezien de grotere decentralisatie van het projectbeheer moeten zij meer taken vervullen, met name wat betreft het volgen en controleren van de projecten. Hiervoor wordt **in totaal 10,0 miljoen ecu per jaar** uitgetrokken (communautaire medefinanciering van maximaal 50%), te vergelijken met het in 1998 toegekende budget (10,2 miljoen ecu) voor het functioneren van de nationale coördinatie-instanties (nationale bureaus en centra voor beroepskeuzevoorlichting).

d) Technische bijstand op centraal niveau

Voor de tenuitvoerlegging van Leonardo da Vinci (samen met Socrates en Jeugd) zal de Commissie een gezamenlijk bureau voor technische bijstand inschakelen.

Dit bureau zal de volgende administratieve taken krijgen:

- hulp bij de logistieke aspecten van de programma's (bv. op computergebied, uitbrengen en verspreiden van vademecums of gidsen voor aanvragers);
- hulp bij de binnenkomst, bestudering, administratieve verwerking en evaluatie van een deel van de volgens de gecentraliseerde procedure bij de Commissie ingediende financieringsaanvragen;
- voorbereiding van de financiële overeenkomsten voor een deel van de financieringsaanvragen na selectie van de projecten door de Commissie; deze overeenkomsten worden door de Commissie ondertekend;
- uitvoering van de betalingen en uitgifte van de invorderingsopdrachten met betrekking tot deze overeenkomsten.

Deze technische bijstand is vooral gerechtvaardigd omdat het hier "mega"-programma's betreft met een groot aantal standaardtransacties, in de regel voor tamelijk geringe bedragen. Het bureau verricht zijn werkzaamheden onder supervisie van de Commissie en er is geen sprake van delegatie van overheidstaken.

De **bijdrage van Leonardo da Vinci** aan de jaarlijkse exploitatiekosten van het bureau voor technische bijstand zal hooguit 3% van het jaarbudget van dit programma uitmaken. Het contract met het bureau zal een aantal clausules met gedragsregels omvatten ter vermindering van belangenconflicten, vaststelling van onverenigbaarheden en eerbiediging van de vertrouwelijkheid.

7.2 Uitsplitsing per onderdeel

VK in miljoen ecu (lopende prijzen)

Onderdeel	Jaar 2000	2001	2002	2003	2004	Totaal
Maatregel 1 Fysieke mobiliteit	82,0	84,4	99,3	121,7	137,3	524,7
Maatregel 2 Virtuele mobiliteit	8,8	11,4	17,4	28,6	37,2	103,4
Maatregel 3 Proefprojecten	29,2	28,8	30,4	39,6	40,0	168,0
Maatregel 4 Europese netwerken	11,8	12,0	12,8	14,8	3,3	54,7
Maatregel 5 Talenkennis	4,7	4,7	5,3	6,3	7,2	28,2
Maatregel 6 Referentiesysteem	7,5	7,6	7,5	7,6	7,5	37,7
Begeleidende maatregelen	16,0	16,1	17,3	16,4	17,5	83,3
Totaal	160,0	165,0	190,0	235,0	250,0	1 000,0

7.3 Tijdschema van de vastleggings- en betalingskredieten

VK in miljoen ecu

	2000	2001	2002	2003	2004	Totaal
Vastleggings-kredieten	160,0	165,0	190,0	235,0	250,0	1 000,0
Betalingskredieten						
2000	121,3					121,3
2001	27,2	124,7				151,9
2002	8,2	28,1	144,3			180,6
2003	3,3	8,9	32,1	175,3		219,6
2004		3,3	10,2	41,1	191,0	245,6
2005			3,4	14,7	40,7	58,8
2006				3,9	16,7	20,6
2007					1,6	1,6
Totaal	160,0	165,0	190,0	235,0	250,0	1 000,0

8. BEPALINGEN OM FRAUDE TEGEN TE GAAN

Alle tussen de Commissie en de begunstigden gesloten contracten, overeenkomsten en juridische verbintenissen bieden de mogelijkheid van controle ter plaatse in eerste en tweede instantie (d.w.z. bij de rechtstreekse begunstigde van de communautaire steun of bij de begunstigde in tweede instantie voor een decentraal beheerde activiteit) door de Commissie en de Rekenkamer alsmede de mogelijkheid gedurende vijf jaren na het einde van de contractperiode bewijsstukken te verlangen van alle uitgaven in het kader van deze contracten, overeenkomsten en juridische verbintenissen. De begunstigden moeten een verslag en een financieel rapport voorleggen, die op inhoud en subsidiabiliteit zullen worden getoetst aan het doel van de communautaire financiering, rekening houdende met de contractuele verplichtingen en de beginselen van zuinigheid en goed financieel beheer.

Bij de financiële overeenkomsten wordt informatie van administratieve en financiële aard gevoegd. Deze is met name bedoeld om de voor steun in aanmerking komende uitgaven uit hoofde van deze overeenkomsten nader te omschrijven. In voorkomend geval wordt de communautaire bijdrage aan de financiering beperkt tot bepaalde reële, herkenbare en in de boekhouding van de begunstigde controleerbare kosten om de controle en de audit (alsmede de evaluatie tijdens de selectie) van de gesubsidieerde projecten te vergemakkelijken.

In de overeenkomsten van de Commissie met de organisaties die de gedecentraliseerde acties beheren worden de minimumbepalingen vermeld die deze organisaties in de overeenkomsten met de eindbegunstigden moeten opnemen teneinde de belangen van zowel de begunstigden als de Gemeenschap zo goed mogelijk te beschermen. Deze organisaties wordt verzocht ten aanzien van de eindbegunstigden een auditbeleid vast te stellen en te voeren.

9. CONTROLE EN EVALUATIE VAN DE ACTIE

9.1 Geplande evaluatiemethoden en -frequentie – Beoordeling van de verkregen resultaten

De Commissie en de lidstaten houden in partnerschap voortdurend toezicht op het verloop van het actieprogramma.

Ter beoordeling van de doeltreffendheid wordt dit programma voortdurend geëvalueerd, en met name tussentijds en na afloop. Op initiatief van de lidstaten of de Commissie kunnen aanvullende evaluaties worden uitgevoerd om overdraagbare ervaringen te identificeren.

Bij de tussentijdse evaluatie worden de eerste resultaten van de acties en de relevantie en verwezenlijking van de doelstellingen onderzocht. De evaluatie omvat een analyse van de situatie ten aanzien van gelijke kansen voor mannen en vrouwen. Verder omvat de evaluatie een beoordeling van het goed financieel beheer en van het toezicht en de uitvoering van het programma. De tussentijdse evaluatie is gebaseerd op bijdragen die de lidstaten uiterlijk 31 december 2002 aan de Commissie zenden, aangevuld met een externe evaluatie. Op basis van deze nationale verslagen en van de externe evaluatie stelt de Commissie uiterlijk op 30 juni 2003 een samenvattend verslag op.

In de eindevaluatie wordt rekenschap afgelegd over het gebruik van de middelen, de doeltreffendheid en doelmatigheid van de communautaire steunverlening en de impact daarvan op de systemen en voorzieningen voor beroepsopleiding; ook wordt aangegeven welke lering hieruit kan worden getrokken voor de tenuitvoerlegging van een beroepsopleidingsbeleid op communautair niveau. De tussentijdse evaluatie is gebaseerd op bijdragen die de lidstaten uiterlijk 30 juni 2005 aan de Commissie zenden, aangevuld met een externe evaluatie. Op basis van deze nationale verslagen en van de externe evaluatie stelt de Commissie uiterlijk op 31 december 2005 een samenvattend verslag op.

9.2 Controle

De controle van het programma is hoofdzakelijk gericht op de operationele aspecten van de tenuitvoerlegging en berust met name op:

- de ontwikkeling van een gemeenschappelijke gegevensbank en een gemeenschappelijk informatica-platform voor het beheer van de verschillende acties van het programma door de betrokken actoren. Dit maakt het beheer van de projecten mogelijk, vergemakkelijkt de raadpleging en samenwerking tussen de instanties en kan (kwalitatieve en kwantitatieve) statistische gegevens verschaffen over de activiteit van het programma;
- analyse van de verslagen van de begunstigden en andere partners alsmede hun rechtstreekse bijdragen tijdens vergaderingen en seminars ten behoeve van de controle van de acties;
- regelmatige feedback van de geïntegreerde beheersstructuren als bedoeld in artikel 5, lid 3, van het besluit;
- opleidings- en bewustmakingsacties om een “cultuur van evaluatie en controle” bij de verschillende actoren te bevorderen.

9.3 Als maat voor het succes van de maatregel gekozen indicatoren

De volgende indicatoren zijn voorbeelden van criteria voor de beoordeling van het succes van de geplande maatregelen:

9.3.1 Outputindicatoren (maat voor de ontplooide activiteiten)

9.3.1.1 Kwantitatief

- Voor mobiliteitsacties:
 - aantal ontvangen/in aanmerking komende/gehonoreerde aanvragen voor beurzen;
 - gemiddelde duur, eenheidskosten en kosten per dag voor mobiliteitsacties;

- matrix van de transnationale stromen {land van herkomst; gastland};
- aantal en verdeling van de deelnemers naar leeftijd/geslacht/profiel (t.a.v. onderwijs, sociaal-economische status enz.) en oorsprong (stad/platteland, nationaliteit, regio van herkomst enz.); ...
- Voor transnationale projecten:
 - aantal ontvangen/subsidiabele/gefinancierde projecten per land en per sector – typologie;
 - aantal projecten per soort contractant (MKB, grote bedrijven, opleidingsinstellingen, ...);
 - duur, gemiddelde kosten per project en medefinancieringspercentage per categorie; ...

9.3.1.2 Kwalitatief

- Mobiliteitsacties:
 - tevredenheid van de stagiairs over de beurzen en oorsprong van de aanvullende financiering;
 - perceptie van de mobiliteit van Leonardo ten opzichte van de bestaande nationale programma's; ...
- Transnationale projecten: met name innoverend karakter in het licht van de volgende criteria:
 - mate van integratie van de maatregelen van het programma in hun geheel;
 - verwerking van de ervaringen/resultaten van succesvolle projecten van Leonardo I; ...

9.3.2 Effectindicatoren

9.3.2.1 Kwantitatief

- Voor mobiliteitsacties:
 - groei van de vraag bij jongeren en instellingen/bedrijven;
 - percentage dat de beoogde beroepsopleiding succesvol afsluit; percentage dat binnen zes maanden na afloop van de opleiding (of stage voor mensen die geen opleiding volgen) werk vindt; ...

- Voor transnationale projecten: met name het bereik en de duurzaamheid van de verspreiding, integrerend onderdeel van de communautaire meerwaarde:
 - aantal overdraagbare/later gecommmercialiseerde producten van proefprojecten;
 - aantal uiteindelijk bereikte eindbegunstigden/-gebruikers, naar soort gebruiker en/of drager (CD-ROM, Internet enz.); ...

9.3.2.2 Kwalitatief

- Mobiliteitsacties:
 - aandeel van het MKB in dit proces;
 - waarneembaar stimulerings­effect op het opleidings­beleid en de mobiliteit, met name buiten de aangrenzende regio's;
 - groep Leonardo-stagiairs: oordeel van de actoren op het gebied van de arbeidsvoorziening (arbeidsbureaus, uitzendbureaus enz.) over het nut van de stage ten aanzien van het profiel en de inzetbaarheid;
 - effect op het vlak van de school- en beroepsopleidingskeuzevoorlichting en de (her)integratie in het arbeidsleven; ...
- Transnationale projecten:
 - integratie van een werkelijke Europese dimensie in de nationale voorzieningen;
 - toepassing van criteria betreffende de beroepsopleiding in relatie tot het mededingings­beleid op communautair niveau, met name met het oog op de ontwikkeling van een benchmarking-systeem;
 - vaststelling van een transnationaal kwalificatie­profiel ("Europass-opleiding"), met name op sectorieel vlak, en gebruik van communautaire referenties voor de praktijken; ...

Al deze indicatoren zullen gebruikt worden bij de permanente evaluatie die in samenwerking tussen de Commissie en elke lidstaat wordt uitgevoerd.

10. HUISHOUDELIJKE UITGAVEN

De feitelijke beschikbaar­stelling van de benodigde administratieve middelen hangt af van het jaarlijkse besluit van de Commissie betreffende de toewijzing van de middelen, met name gelet op het aantal ambten en de aanvullende bedragen die door de begrotings­autoriteit zullen worden toegestaan.

10.1 Gevolgen voor het personeelsbestand

Aard van de posten		Personeel voor het beheer van de maatregel		Herkomst		Duur
		Vast	tijdelijk	van DG of dienst	extra personeel	
Ambtenaren of tijdelijke functionarissen	A	15	1	16		
	B	7		7		
	C	8		8		
Ander personeel (GND's A-7003)			1	1		
Totaal		32		32		2000-2004

10.2 Totale financiële gevolgen van het personeel

(ecu)

	Bedrag	Wijze van berekening
Ambtenaren (*)	16 200 000	108 kecu x 30 pers./jaar x 5 jaar
Tijdelijke functionarissen	540 000	108 kecu x 1 pers./jaar x 5 jaar
Ander personeel (GND's A-7003)	185 000	1 GND x 5 jaar
Totaal	16 925 000	

(*) Personeel dat met het beheer van de maatregel belast is (berekend op basis van de titels A-1, A-2, A-4, A-5 et A-7) – kosten per jaar.

10.3 Financiële gevolgen van de overige huishoudelijke uitgaven als gevolg van de maatregel

(ecu)

Begrotingslijn (nr. en omschrijving)	Bedrag	Wijze van berekening
A-7010 Dienstreizen	975 000	15 lidstaten x 20 dienstreizen x 650 ecu/dienstreis x 5 jaar (zie opmerking 1)
A-7030 Vergaderingen en convocaties	1 365 000	(4 + 10) vergaderingen x 2 deelnemers x 15 lidstaten x 650 ecu x 5 jaar (zie opmerking 2)
A-7031 Vergaderkosten van comités die moeten worden geraadpleegd in het communautaire besluitvormingsproces	485 100	3 vergaderingen x 3 deelnemers x 15 lidstaten x 650 ecu (753 ecu voor de sociale partners) x 5 jaar (zie opmerking 3)
Totaal	2 825 100	

De kredieten zijn afkomstig uit de toewijzing van DG XXII.

1. Afgaande op het aantal dienstreizen dat voor het huidige programma nodig is en in aanmerking nemend dat het beheer verder gedecentraliseerd wordt, hetgeen meer controle ter plaatse vereist, wordt het aantal dienstreizen op minimaal twintig dagen geschat.
2. De benodigde huishoudelijke kredieten van post A-7030 (Vergaderingen en convocaties) zijn bedoeld voor de volgende uitgaven:
 - vier vergaderingen per jaar van de geïntegreerde beheersstructuren van het programma met twee deelnemers per lidstaat;
 - tien vergaderingen per jaar over specifieke onderwerpen in verband met de uitvoering van het programma, met telkens twee deelnemers per lidstaat.
3. Ter dekking van de volgende uitgaven: drie vergaderingen per jaar van het programmacomité met drie vertegenwoordigers per lidstaat (een regeringsvertegenwoordiger en twee van de sociale partners).

EFFECTBEOORDELINGSFORMULIER

Effect van het voorstel op het bedrijfsleven, met name op het midden- en kleinbedrijf (MKB)

Titel van het voorstel

Voorstel voor een besluit van de Raad tot vaststelling van de tweede fase van het communautaire actieprogramma inzake beroepsopleiding (Leonardo da Vinci)

Referentienummer van het document: XXXX

Het voorstel

1. Waarom is, gelet op het subsidiariteitsbeginsel, communautaire wetgeving op dit gebied noodzakelijk en wat zijn de voornaamste doelstellingen?

Het door de Commissie ingediende voorstel sluit aan bij de Mededeling van de Commissie met de titel, "Voor een Europa van de kennis" (COM(97) 563 def.) en is gebaseerd op de bepalingen van de artikelen 126 en 127 van het Verdrag inzake de bevordering van de Europese samenwerking op het gebied van onderwijs, beroepsopleiding en jeugdzaken. In het voorstel zijn de ervaringen verwerkt die zijn opgedaan in de eerste fase van de tenuitvoerlegging van het programma Leonardo da Vinci (1994-1999), zoals vastgesteld bij de tussentijdse evaluatie door de Commissie (COM(97) 399 def.). Beoogd wordt, door de samenwerking tussen de verschillende actoren op het gebied van de beroepsopleiding op Europees niveau te versterken, een Europese onderwijsruimte voor bekwaamheden tot stand te brengen die de ontwikkeling van de beroepsopleiding gedurende het gehele leven bevordert.

Bij de door de Commissie voorgestelde aanpak, die de verantwoordelijkheden van de lidstaten voor de inhoud en de opzet van het stelsel van beroepsopleiding volledig eerbiedigt en geen enkele harmonisatie van wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen op dit gebied beoogt, ligt de nadruk op drie essentiële zwaartepunten in het beleid die overeenkomen met prioriteiten van gemeenschappelijk belang voor alle lidstaten:

- * de toegang van werknemers en mensen in opleiding tot opleidingsmogelijkheden,
- * de bevordering van innovatie op het gebied van de beroepsopleiding door gebruik te maken van nieuwe wegen door de combinatie van de ervaringen van actoren in verschillende lidstaten en de uitwisseling en grootschalige verspreiding van goede praktijken,
- * de verbetering van de wederzijdse kennis van stelsels, voorzieningen en acties voor beroepsopleiding in de verschillende lidstaten.

De operationele inhoud van het voorstel (en in het bijzonder de zes transnationale maatregelen die zijn beschreven in artikel X en in de bijlage bij het besluit) is in overeenstemming met de bepalingen van de relevante artikelen van het Verdrag en met de uitvoerende bevoegdheden die hierin voor de Commissie zijn vastgelegd.

Het transnationale karakter van het programma met betrekking tot de drie doelstellingen van het programma (verbetering en versterking van de sociale en beroepsmatige integratie van jongeren - met name door alternerende opleidingen en het leerlingwezen -, bevordering en ontwikkeling van de toegang tot kwalitatief goede voortgezette opleiding en tot nieuwe

bekwaamheden gedurende het gehele leven, bestendinging van het proces van herintegratie in het beroepsleven voor kansarme groepen) biedt, door de uitwisselingen van ervaringen en goede praktijken en de ontwikkeling van gemeenschappelijke opleidingsmethoden en -producten, een algehele toegevoegde waarde die alleen maar bevorderlijk kan zijn voor de ontwikkeling van het beleid van de Gemeenschap inzake beroepsopleiding, met volledige eerbiediging van de verantwoordelijkheden van de lidstaten.

2. Waarop is het voorstel van invloed?

Het voorstel van de Commissie is van invloed op tal van groepen: de personen in opleiding (met name jongeren die een initiële opleiding volgen, ongeacht het niveau - met inbegrip van het hoger onderwijs), de opleiders en opleidingsorganisaties, de sociale partners en de beroepsorganisaties op verschillende niveaus - met inbegrip van het Gemeenschapsniveau -, de overheid en in het bijzonder de territoriale overheden, het bedrijfsleven - met name het midden- en kleinbedrijf (zie onder) - en organisaties zoals de kamers van koophandel.

Het besluit legt de nadruk op de essentiële rol van het bedrijfsleven. Afgezien van enkele stimulerende maatregelen ter bevordering van de Europese mobiliteit bij alternerende opleidingen in het MKB (zie onder), bevat het besluit geen enkele maatregel waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen sectoren of naar bedrijfsgrootte.

Aangezien de omvang van bedrijven (als begunstigen en verstrekkers van initiële en voortgezette opleiding) als zodanig geen criterium is, heeft het besluit voor het MKB dezelfde gevolgen als voor grote ondernemingen. Met het oog op de ontwikkeling van een Europese ruimte voor bekwaamheden en kwalificaties valt echter te verwachten dat het MKB goed vertegenwoordigd zal zijn, vooral gelet op de eveneens geplande ontwikkeling van een gecoördineerde strategie voor de werkgelegenheid (zoals besloten tijdens de Europese top van Luxemburg in november 1997) waarin de bedrijven uit het MKB de belangrijkste actoren zijn.

3. Wat moeten de bedrijven doen om aan de voorgestelde wetgeving te voldoen?

De deelname van bedrijven en/of van beroepsorganisaties die deze bedrijven op de verschillende niveaus (met inbegrip van het Europees niveau) vertegenwoordigen, vindt plaats in het kader van transnationale partnerschappen van opleidingsactoren, waaronder deze bedrijven een uiterst belangrijke plaats innemen. Het MKB (en de vertegenwoordigende organisaties) zijn een belangrijke factor in deze partnerschappen, zowel voor de transnationale mobiliteit van personen in opleiding en voor de ontwikkeling van vernieuwende benaderingswijzen in het kader van proefprojecten, als voor de totstandbrenging van "opleidingsconsortia van uiteenlopende actoren", zowel op regionaal als sectorieel niveau.

Voor de acties die in het veld door transnationale opleidingspartnerschappen worden uitgevoerd, wordt van de bedrijven op basis van vrijwilligheid een concrete inspanningsverplichting verwacht, met name ten aanzien van de eerbiediging van de aan het programma ten grondslag liggende algemene en gemeenschappelijke kwaliteitsbeginselen - zowel wat de doelstellingen als de uitvoeringsvoorwaarden betreft (met name ten aanzien van de procedures voor de pedagogische follow-up en de evaluatie van de opleidingsproducten en -methoden die binnen de partnerschappen worden ontwikkeld).

4. Welke economische gevolgen zal het voorstel waarschijnlijk hebben:

a) voor de werkgelegenheid?

De ontwikkeling van bekwaamheden gedurende het gehele beroepsleven, onder andere door samenwerking tussen de opleidingsorganisaties/-centra en het bedrijfsleven, kan een grote bijdrage leveren aan de verbetering van de inzetbaarheid van de betrokken werknemers - ook op het niveau van de initiële opleiding. De transnationale partnerschappen (uit hoofde van de verschillende maatregelen van het programma) moeten uiteindelijk opleidingsmethoden en -producten opleveren die de betrokken werknemers in staat stellen ruimere bekwaamheden te verwerven die beter zijn aangepast aan de nieuwe organisatie van arbeid en productie. Door de Europese aard van al deze projecten is het wellicht makkelijker om op opleidingsgebied te beantwoorden aan de behoefte aan bekwaamheden bij werknemers en bedrijven. Hierdoor worden de werkgelegenheidsmogelijkheden versterkt.

b) voor de investeringen, de oprichting van nieuwe bedrijven en de ondernemingsgeest?

De immateriële investeringen, met name in menselijke hulpbronnen, vormen een van de sleutels tot de versterking van het concurrentievermogen van bedrijven. In de snel evoluerende productie- en arbeidswereld kan de ontwikkeling van transnationale partnerschappen voor projecten rond opleidingsdoelstellingen die beantwoorden aan de evoluerende behoefte aan bekwaamheden bijdragen tot de ontwikkeling van nieuwe bedrijven (zowel in de particuliere sector als in de sociale economie) met name in de nieuwe, werkgelegenheidsscheppende sectoren. De bijdrage die opleiding kan leveren om de ondernemingsgeest te ontwikkelen is een van de zwaartepunten van de tweede fase van het programma Leonardo da Vinci, samen met de drie overige doelstellingen die de Europese Raad heeft vastgesteld in zijn "Richtsnoeren voor het werkgelegenheidsbeleid van de lidstaten".

c) voor het concurrentievermogen van de bedrijven?

Het concurrentievermogen van bedrijven is afhankelijk van zowel de mate waarin de bekwaamheden van de werknemers worden gemobiliseerd als van de wijze waarop arbeid en productie worden georganiseerd. De kennismaking met andere systemen, de ontwikkeling van vernieuwende benaderingswijzen op opleidingsgebied en van gevalideerde opleidingsproducten en -methoden kunnen het niveau van expertise van de beroepsbevolking en bij bedrijven in het kader van de Europese eenwording versterken.

5. Bevat het voorstel maatregelen om rekening te houden met de bijzondere situatie van kleine en middelgrote bedrijven (minder zware of andere eisen, enz.)?

Zoals reeds aangegeven, bevat het voorstel specifieke bepalingen ter bevordering van de deelname van het MKB (en de vertegenwoordigende organisaties) aan de tweede fase van het programma Leonardo da Vinci. Dit geldt met name voor de maatregel "Fysieke mobiliteit" in alternerende opleidingen en in het leerlingwezen (een van de zwaartepunten van Leonardo) waarvoor stimulerende maatregelen worden voorgesteld die de opvang en pedagogische ondersteuning van personen in opleiding in het MKB moeten vergemakkelijken. Overigens kunnen ook de bepalingen die worden voorgesteld in verband met de beperking van het aantal doelstellingen, de zichtbaarheid en de transparantie - met name door de decentralisatie die de selectie dicht bij de actoren in het veld moet brengen - bijdragen tot de noodzakelijke deelname van het MKB aan de uitvoering van het programma.

Raadpleging

6. Overzicht van de organisaties die over het voorstel geraadpleegd zijn en samenvatting van hun standpunten

Het Raadgevend Comité voor de beroepsopleiding - een wettelijke tripartiete organisatie die is opgericht bij een besluit van de Raad - werd formeel geraadpleegd op 5 mei en gaf een gunstig advies. Verder werden de directeuren-generaal voor de beroepsopleiding in de lidstaten tijdens hun informele vergadering op 27 en 28 april in de gelegenheid gesteld het voorstel van de Commissie te onderzoeken. Het voorstel kreeg een positieve beoordeling. Ten slotte is het tussentijds verslag over de eerste fase van Leonardo (COM(97)399 def.) grondig onderzocht door het Leonardo-Comité (bestaande uit vertegenwoordigers van de sociale partners op communautair niveau en van de Europese organisaties voor het MKB).

ISSN 0254-1513

COM(98) 330 def.

DOCUMENTEN

NL

04 05 16

Catalogusnummer : CB-CO-98-364-NL-C

ISBN 92-78-36953-5

Bureau voor officiële publikaties der Europese Gemeenschappen

10500 Luxembourg